

MỖI SỐ 0310

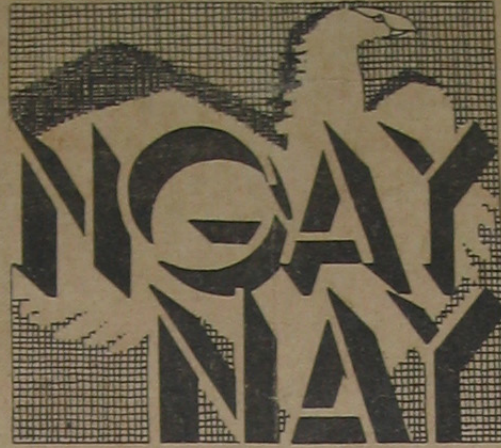
*Trưởng kỳ
ở nước này*

LƯU-CHIẾU
VĂN-HỌC-THƯ-ĐẠI
SỐ C553

NĂM THỨ HAI — SỐ 42

TỜ BÁO CỦA

1. — NGÀY NAY
TRÔNG TÌM

CHỦ NHẬT 10 JANV. 1937

MỌI NGƯỜI

3. — NGÀY NAY
TIÊU THUYẾT

2. — NGÀY NAY TRÀO PHÚNG

TUẦN BÁO RA NGÀY CHỦ NHẬT

BÈN AO
của TRẦN VĂN-CÁN

SỮA NESTLÉ

Hiệu con Chim

SỨC MẠNH CỦA TRẺ CON
BAO THẦU CHO CHÍNH-PHỦ PHÁP

ĐỘC QUYỀN BÁN: cho các nhà
thương, các nhà hộ-sinh và
các nhà thương bệnh, v. v.
Ở TRUNG-KỲ BẮC-KỲ VÀ CAO-MAN

Mai Đế

26 R. DU SUCRE
HANOI

Lành Lati
độc quyền Đông Dương
LEN. DA VÀ TÓ LƯA
ĐỦ CÁC KIỂU-MODE VÀ CLASSIQUE
Đôi hoa ba nhiều
hàng tây-hàng tây
NƯỚC HOA Coty
Đàn bướm
VÀ BÀN LÊ.

Thuốc Lương-nghi bỏ-thận được nghìn vạn người cảm ơn

Đàn-bà lâu năm không thai dùng
«Thiên-địa-hoàn» phải có thai
Tuyệt trùng lậu, giang-mai là thứ
thuốc hay nhất ở xứ này

Lương-nghi bỏ-thận

«Lương-nghi bỏ-thận» số 20
của Lê-huy-Phách bảo-chế rất công
phu. Có vị phải tâm phổi hàng
tháng để lấy dương khí; có vị phải
chôn xuống đất dùng 100 ngày để
lấy thổ khí. Thuốc này làm toàn
bằng những vị thuốc chữa cho thận
bộ được sinh khí, cố tinh, và đất
nhất là vị «hải cầu thận».

Các bệnh nguy hiểm bởi thận
sinh ra, dùng Lương-nghi bỏ-thận
khỏi ngay. Nghiu vạn người ơn nhờ
thuốc này mà có con nối hậu.

Đau lưng, mờ mắt, vàng đầu, ù
tai, rụng tóc, tóc vàng, thời thường
mệt mỏi, tiểu tiện vàng, trong bất
thường, hoặc tinh-khi ít, loãng, hay
sinh ra di-tinh, mộng-tinh, liệt-
dương. Và những người mắc bệnh
phong-tinh, bởi uống phải nhiều
thứ thuốc công phạt: đau lưng như
bè, mắt mờ, chảy nước mắt, ướt
quy đầu.

Có các bệnh nói đây, hoặc khó
khăn nguy hiểm hơn nữa, dùng
«Lương-nghi bỏ-thận» này các
bệnh khỏi hết. Chỉ một hai hộp đã
thấy hiệu nghiệm lạ thường. Giá
1\$00 một hộp.

Tại sao đàn-bà lâu năm không có thai

Bởi: 1) Hành kinh lần thứ nhất
bị hàn khí đột nhập tử-cung, hơi
lạnh theo vào tử-cung (hàn nhập
huyết thất) làm lạnh tử-cung. Tử-
cung đã lạnh thì không kết được
thai khí.

2) Hành kinh hay rửa nơi cửa
mình cũng thành bệnh «Lạnh tử-
cung» (lạnh nhập huyết thất) và
bệnh đau bụng dâm dĩ — đau bụng
dưới. Vì thế mà không kết được
thai khí.

3) Tử cung nhiệt không hòa
được chất tinh nên không kết được
thai khí. Vì những ngày hành kinh

hay gần lửa nên có bệnh này (nhiệt
nhật huyết thất) Chẳng những tử-
cung nhiệt mà còn có bệnh đau
bụng từng cơn, đau bụng dưới.

4) Giao hợp vô độ làm hư tử-
cung. Tử-cung đã bị hư thì đóng
mở chẳng có kỳ, sinh ra hành kinh
mỗi tháng 2, 3 lần, hay 2, 3 tháng
mới có một lần. Vì thế mà không
kết được thai khí.

Dùng thuốc «Thiên địa hoàn»,
số 36 giá 2\$00 của Lê-huy-Phách
khỏi hết bệnh mà có thai. — Những
người không có thai dùng thuốc
này: có thai; những người chậm
có thai dùng thuốc này: mau có
thai. Thực là một thứ thuốc «giống
con» độc nhất vô song, thuốc xưa
chưa từng có!

Lậu, giang-mai không uống thuốc Lê-h-Phách nhất định không khỏi

Thuốc năm 1935 số 70 giá
0\$80. — Lậu mới mắc, kinh niên,
ra mủ suốt tức... Nhẹ 3 hộp, nặng
lầm 8 hộp là cùng.

Giang-mai số 18 giá 1\$00. — Lở
toét quy đầu, mọc mào gà hoa khế,
đau xương, giắt thịt, phá lở khắp
người. Nặng đến đâu cũng chỉ uống
hết 2 hộp thuốc Giang-mai số này
khỏi hẳn!

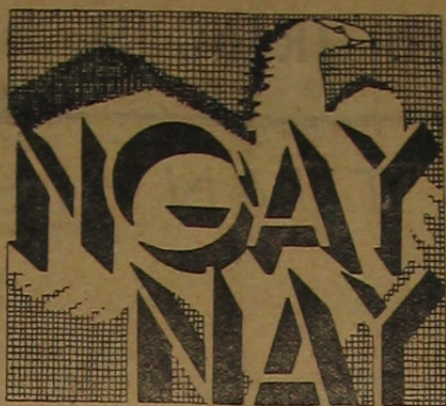
Tuyệt trùng lậu, giang-mai số
12, giá 0\$80. — Một thứ thuốc
chế theo hóa-học, chuyên môn lọc
máu, sát trùng. Thuốc này được
hoàn thành một cách nhiệt liệt!

Lậu, giang-mai chưa tuyệt nọc:
tiểu-tiên trong, đục bất thường, có
vân, có cặn, ướt quy-đầu, nhói nhói
như kiến đốt ở trong. Khắp thân-
thể thường đau mỏi: đau lưng, mờ
mắt, ù tai, tóc rụng, giắt thịt, giắt
gân... uống «Tuyệt trùng» số 12
này lẫn với «Bổ ngũ-tạng» số 22
giá 1\$00 — lọc máu, bổ máu, sát
trùng, khỏi tuyệt căn...

LÊ-HUY-PHÁCH

TONKIN — N° 149, Rue du Coton — HANOI

ĐẠI LÝ CÁC NƠI. — Bắc-ninh: Vinh-Sinh, 164 phố Tiền-an. Sơn-tây:
Phủ-lương, 8 Amiral Courbet. Camphaport: 71 Rue Commerce. Campha-
mine: Trần-đức-Hào, service du jour. Yên-bay: Quảng-lợi, N° 11
Avenue de la Gare. Thái-bình: Minh-Đức, 97, Jules Piquet. Ninh-bình:
Ich-Tri, 41, Rue Marché. Nam-dịnh: Việt-Long, 28 Rue Campeaux. Hải-
dương: Phú-Văn, N° 3, phố Kho-Bạc. Hải-phong: Nam-Tân, 100 Bonnal.
Phủ-lý: Việt-Dân, Rue Principale. Thanh-hóa: Thái-lai, N° 72 phố
Bến-thủy. Vinh: Sinh-huy, 59 Phố Ga. Huế: Vạn-Hoa, 29 Paul Bert.
Qui-nhơn: Trần-vân-Thăng, Avenue Khải-Định. Nha-trang: Nguyễn-dinh-
Tuyên, tailleur tonkinois. Tuy-Hòa: Nguyễn-xuân-Thiền. Phompenh:
Huỳnh-Tri, N° 15 Rue Olier. Kampot: Vũ-thị-Đoan đức Phú. Và nhiều
nơi khác nữa.

NHÂN DỊP ÔNG BRÉVIE SANG ĐÔNG DƯƠNG

CÙNG ỦY BAN BÁO GIỚI

ĐOI ngày quang đãng....
Cách đây không lâu, toàn thể báo giới miền Bắc, trong một buổi hội họp đông đủ, nhiệt thành bàn về đơn thỉnh cầu đệ lên Ủy ban điều tra lúc Ủy ban tới Đông-dương. Buổi ấy, ai cũng một lòng hết thảy. Buổi ấy, ai cũng hỏ hào nên yêu cầu Đông-dương được sống dưới chế-độ ngôn luận tự do. Buổi ấy, ai ai cũng hăng hái, quả quyết. Hy vọng chứa chan sống một đời văn minh hơn, tự chủ hơn. Rồi một ủy ban thành lập, một ủy ban ai cũng mong đợi công cuộc mạnh bạo, rành rẽ, tốt đẹp.

Nhưng, từ đấy, thời gian lặng lẽ trôi như nước chảy dưới cầu, mà công việc của ủy ban cũng lặng lẽ như thời gian.

Trong khi ấy, chế độ báo chí chặt hẹp hiện hành vẫn theo đuổi công việc phá hoại của nó. Từ *Dân quê* của ông Phan trần Chúc ra đời chưa được 5 số, bỗng có tin bị thu giấy phép. Một tin lạ hơn nữa, là tin từ Việt-Nam bị

đóng cửa, từ Việt-Nam của một nhà chính trị có tiếng và có quyền ở trong Nam, ông Nguyễn phan Long. Cũng như mọi lần, những tờ báo bị đóng cửa không được rõ vì có gì số phận mình lại mong manh đến thế. Cũng như mọi lần, những tờ báo ấy không có quyền tự bênh vực lấy mình. Cũng như mọi lần, hội đồng chính phủ, là một hội đồng hầu hết là người Pháp, định đoạt số mệnh một tờ báo mà họ chưa từng đọc tới, có khi chưa từng biết đến tên. Cũng như mọi lần, một số đông người làm công trong tòa báo — bỗng tự nhiên bị xô đẩy vào nạn thất nghiệp với những nạn đói, rét... Tấn bi kịch thường xảy ra lại đem ra diễn lại, không biết bao giờ mới thôi.

Tuy nhiên, sự hy vọng một ngày quang đãng — ngày thi hành chế độ ngôn luận tự do — vẫn khiến trái tim mọi người đập mạnh. Đã có ngày đại thắng của chiến tuyến bình dân, đã có ngày đại thắng của công lý và tự do, thì thế nào cũng phải có ngày dân Việt-Nam

trông thấy ánh sáng của chế-độ mới.

Vẫn biết vậy, xong công việc của Ủy ban báo giới là dịch ngày ấy lại gần ta chừng nào hay chừng ấy. Ủy ban báo giới đã có, tưởng cũng nên tỏ cho ai nấy biết rằng Ủy ban báo giới sống, sống trong sự hành động, sống trong sự nhiệt thành. Đòi thừa nhà ai, lòng nhiệt thành, sự hành động lại u-ẩn ở trong sự yên lặng bao giờ. Yên lặng, đối với bọn « người trần, mắt thịt » như chúng tôi, là biểu hiệu của giấc ngủ ngon, hay là của sự chết. Ủy ban báo giới yên lặng bấy lâu, không có lẽ vì một cơ đồ thiên như vậy. Thế thì vì cơ gì? Chắc là Ủy ban đương ở trong thời kỳ dự định, dưỡng sức để lấy đà, hoặc mưu kết những phương pháp hay có thể mau đưa báo giới Đông-dương đến ngày quang đãng mong mỏi đã mòn con mắt.

Nếu vậy, chúng tôi mong Ủy ban chóng công bố kết quả của mấy tháng làm việc đã qua. Tuy phải bộ điều tra chữa tới Đông-

dương, Ủy ban đã có thể bắt đầu hành động được rồi. Ông Brévié, toàn quyền mới, sắp tới nơi. Chúng tôi tưởng đó cũng là một dịp để làm báo phản bày ý nguyện của mình. Ủy ban nên nhân dịp ấy định đoạt phương trâm, để chúng tôi biết đường mà cùng một lúc cổ động, hô hào cho nguyện vọng của báo giới có giá trị đối với nhà chức trách.

Nhân dịp, chúng tôi xin nhắc Ủy ban rằng đã có lần chúng tôi mong báo giới Đông-dương phải một đại biểu sang pháp bày tỏ ý nguyện với chính phủ bình dân, và chúng tôi mong sẽ được biết sự định đoạt của Ủy ban trong một thời hạn mà chúng tôi hy vọng sẽ không lâu dài lắm.

Chúng tôi vui lòng đợi, mà sẽ vui lòng hơn nữa khi được nghe lời cao minh của Ủy ban chỉ bảo những phương pháp có hiệu quả để đạt được mục đích chung của báo giới, là sự tự do ngôn luận.

Hoàng-Đạo

Đã có bán **TRỞNG MÁI** (LÁ MẠ) của KHÁI-HUNG — Giá 0\$25

Có in một số ít khổ nhỏ cho những người thích chơi sách đẹp. Dày 216 trang. GIÁ 0\$70

TỪNG TUẦN LỄ MỘT

NẠN LAO ĐỘNG

Từ trước đến giờ, chỉ riêng có thợ thuyền người Âu — một số hết sức ít — là được hưởng luật riêng về tai nạn lao động. Còn người bản xứ dù có không may gặp nạn xảy ra trong khi làm việc, thì chỉ có một thôi. Thân hoặc có ông chủ cho tiền thuốc thang và cấp lương cho một, hai chục bạc, cũng chỉ vì ông chủ có lòng thương người.

Tuy nhiên, theo công lý, nếu nhân chức vụ mà một người thợ ngộ nạn, người thợ có quyền được hưởng một khoản trợ cấp. Vì vậy, nên gần đây, ông Toàn quyền Sylvestre có gửi cho các phòng Thương mại và Canh nông một bản dự án về tai nạn lao động của người bản xứ. Theo bản dự án ấy, thì các ông chủ, bất luận là dân nước nào, đều phải chịu trách nhiệm về các tai nạn xảy ra trong khi làm việc cho các người làm bản xứ. Người bị nạn không làm được việc quá bốn ngày sẽ được mấy khoản trợ cấp sau này:

- 1.) Tiền chữa bệnh và tiền thuốc.
- 2.) Tiền bồi thường — nhiều ít tùy theo thương tích nặng nhẹ.
- 3.) Tiền phi tổn và lễ an táng.

Đó là một món quà nữa của chính phủ Bình dân Pháp muốn đem cho dân lao động ở Đông-dương. Song ta nên nhớ rằng từ lúc nâng chén rượu cho đến lúc uống cũng hãy còn xa lắm. Phòng Thương mại và phòng Canh nông, cơ quan của bọn đại tư bản, thế nào rồi cũng viện ra nhiều lý không ngó để giữ lại lấy túi bạc của họ. Có khi họ lại nói rằng đừng lên như độ nào rằng thợ thuyền An-nam thích làm biếng đến nỗi tự chặt tay hay chân để hưởng tiền bồi thường nữa. Miếng mồi ấy đã khiến nhiều nhà chính trị bỏ ngỏ mắt câu. Có lẽ rồi đây ta lại sẽ được nghe họ công bố một cách thần nhiên rằng thợ thuyền Annam thích tiền đến nỗi tự sát đi để hưởng món tiền làm ma cho mình nữa.

Hoàng-Đạo

THẨM HIỂM

ĐÔNG-DƯƠNG

Ông Justin Godart là một đặc phái viên của chính phủ Bình-dân Pháp qua Đông-dương xem xét tình hình sinh hoạt của binh dân ở thuộc địa.

Trước khi đáp tàu sang đây, ông có tuyên bố một câu đầy lòng nhân đạo rằng:

«Tôi sẽ thừa dịp chính phủ bình dân sai đi đây mà tìm hết thấy những

nỗi thiệt thòi đau khổ của bọn binh dân ở các thuộc địa. Nếu phải thi hành những việc cần ích để đem họ ra khỏi những chỗ khổ sở kia, thì tôi sẽ không quản ngại gì mà không yêu cầu với ông tổng trưởng bộ thuộc địa chỉ hành thật gấp.»

Nay ông đã đến Saigon, ông sẽ lần lần đi dò xét, đi thăm hiểm dọc bờ biển Địa trung hải. Ông sẽ rõ những sự khổ khăn nó làm trở ngại công việc của ông. Dân chúng Việt-Nam mong ông sẽ lần lần dò xét đến nguyên nhân sâu xa của sự lầm than đói khổ của người thợ, của nhà nông, rồi tìm những phương thuốc chữa thật hiệu nghiệm để cứu họ ra khỏi vòng cơ cực.

Ta nên ra đón tiếp ông thật đông để hoan hô ông và để tỏ ra rằng ta rất mong đợi ở ông rất mong đợi ở chính phủ Bình Dân.

VIỆC ĐẶT HỌC PHÍ

Hội đồng thành phố Hà-nội lo tiền.

Nghĩ nát óc, mới ra một mẹo: đặt

học phí ở các trường tiểu học Hà-nội. Các ông hội viên Pháp sung sướng hí hửng, sẵn lòng ban thử thuế ấy. Đó là lẽ tự nhiên, vì người Pháp ở Hà-nội sẽ không phải bỏ một trình Bảo-dại nào.

Nhưng các ông hội viên Annam không bằng lòng là vì đặt học phí ở trường tiểu học, chung qui là đặt một thứ thuế gia đình. Bất luận giàu hay nghèo cũng đều phải trả tiền học cho con.

Thứ thuế ấy khiến nhân tâm nào động. Ông Phạm-huy-Lục, lấy danh nghĩa là nghị viên khu thứ nhất thành phố Hà-nội, vừa rồi có đệ lên thỉnh cầu ông Thống sứ can thiệp và bỏ tiền học phí kia, tuy đại đa số hội đồng thành phố — 8 người Âu — đã ưng chuẩn.

Có một điều có thể khiến nhà đương chức có thể bỏ thứ thuế ấy: là điều kiện công cuộc của thành phố đình làm không lấy gì làm cần kíp. Thí dụ như số tiền 7 vạn đồng trừ tính để làm nhà ở cho vài chục người Âu thất nghiệp, hay số tiền 3 vạn đồng định dùng làm một cái nhà «quần» trong nghị địa táy.

Hoàng-Đạo

VIỆC TUAN LỄ

PHÁP

Ông tổng trưởng Moutet hoãn cuộc du lịch sang Đông-dương đến tháng Mars.

Paris 2. I. — Nghị-viên Pháp đã bế mạc hội một giờ rưỡi sáng. Dự án ngân sách đưa đi đưa lại 32 lần từ Thượng nghị viện về Hạ nghị viện đã được chuẩn y.

Chính phủ Pháp giúp tiền các thuộc địa. — Đạo sắc lệnh ký hôm 30/12 cho phép ông Tổng trưởng bộ thuộc-địa trích ra 38 triệu quan để trợ cấp cho các thuộc địa như Madagascar, Đông-dương, Guyane và Togo. Riêng xứ Đông-dương được 10 triệu. Tiền ấy để đỡ việc học việc y tế.

TRUNG HOA

Trương-học-Lương đã bị kết án

Thượng-Hải 31/12. — Tòa thẩm phán quân sự đã kết án Trương-học-Lương 10 năm tù và 5 năm mất công quyền về tội bất Trưng-giới-Thách. Nhưng theo lối yêu cầu của Trưng, thì Trưng được giảm án về dịp năm mới này.

Quân bản bộ của Trưng vẫn nào động.

NGOẠI QUỐC

Cấm nghề mãi dâm. — Ngày 18/12 vừa rồi, Thượng nghị viện nước Argentine (là nước Cộng-hòa ở nam châu Mỹ) đã bỏ phiếu chuẩn y đạo luật:

1.) Cấm về mãi dâm.

2.) Đặt ra một chứng chỉ cưỡng bách trước khi kết hôn, những cặp trai gái sắp lấy nhau bắt buộc phải xin thấy thuốc khám sức khỏe, rồi cấp cho chứng chỉ ấy.

3.) Các thầy thuốc phải khai các bệnh phong tình của những bệnh nhân do mình chữa.

ĐÔNG-DƯƠNG

Các viên chức công nhất số xe lửa phía Bắc được tăng lương từ 13, 15 đến 20%.

Bản dự án đạo luật tại nạn lao động của người bản xứ ở Đông-dương. — Dân lao động bị nạn sẽ được tiền trợ cấp và chủ phải trả tiền thuốc men. Nếu nạn đó lỗi ở thợ thì tòa có thể giảm tiền trợ cấp, nếu xét là tại chủ thì tòa có thể tăng thêm tiền trợ cấp.

Về đạo luật bỏ nơi dẫy tội nhân ở Guyane. — Ông tổng trưởng bộ tư pháp đem ra trình Nội-các bản dự án bỏ những nơi dẫy tội nhân tại Guyane đã được hội đồng chuẩn y.

Saigon. — Ông thống đốc miền Nam treo giải thưởng văn chương quốc âm. Hiện ngài đã giao cho ông Taboulet, đốc học chính, trả tính mở cuộc thi văn chương này, và có lẽ chỉ để riêng cho văn-sĩ miền Nam.

Ông Justin Godart đã đến Saigon — có trên 6.000 người đón ở bến tàu.

Ông được chính phủ Pháp cử đi điều tra các thuộc địa về cuộc sinh hoạt của dân lao động.

6 MARS 1937
SẼ XUẤT BẢN

MỘT TUẦN BÁO MỚI
MỘT TUẦN BÁO MỚI

TINH HOA

VĂN CHƯƠNG VÀ MỸ THUẬT

Sáng-Lập
Chủ-Nhiệm
Kiểm-Chủ-Bút
Quản-Lý

NGUYỄN CAO LUYỆN
ĐOÀN PHÚ TỬ
VŨ ĐÌNH LIÊN

TINH HOA

MỘT TỜ BÁO của TƯƠNG LAI

MỘT CƠ-QUAN TRẺ TRUNG ĐỀ PHÁT XIỂN
BẢNG

VĂN - CHƯƠNG
và MỸ - THUẬT

NHỮNG

TINH-HOA

của TƯ-TƯỚNG, của TÂM-HỒN VIỆT-NAM

NGÀY NAY TRÀO PHÙNG

TƯƠNG TÀU

KHÔNG có một nước nào truyền chính trị lại vui bằng nước Tàu. Xứ sở họ Trương có những việc xảy ra lạ lùng mà kết quả lại lạ lùng hơn.

Tương-giới-Thạch sai Trương-học-Lương đem quân đi tiên Cống. Trương bên hóa ra thân Cống.

Đức vương xứ Mông-cổ đem quân đến đánh Tương. Khi nghe tin Tương bị Trương bắt, đức vương bên hóa ra yêu Tương, đình việc quân.

Tương bị bắt rồi được thả. Trương háng hái vì nước bắt Tương, xin Nam-kính thân Nga, rồi bỗng tự nhận là có tội lớn, để ít lâu nữa có vài triệu bạc đi du lịch Âu châu...

Kết quả: rồi một ông tướng Tàu sẽ đi đây.

Giá thử ông ấy đi tây hán thì còn khá, nhưng đây ông ấy đi rồi ông ấy lại về... mới chết nước Tàu chứ!

Hoàng Đạo

CẦU ĐẢO

H — Hoài của, ngày nọ ông công sứ Bắc-ninh về cầu đảo mà tôi không biết. Không thì tôi chỉ hiến một mẹo tất thành [công] một cách chắc chắn.

M — Kể gì?

H — Tôi chỉ bảo sang động Tân-dân cầu Vũ-dinh-Long tiên ông cho mượn bùa «hồ-lô» đựng «bách hải thủy» chỉ việc đọc câu thần chú của tiên ông, rồi mở nắp hồ-lô thì tức khắc mưa ngay! Muốn mưa bao nhiêu cũng được. Nhưng có một điều khó khăn là nếu không thuê một vạn bạc, thì không tài nào mượn được, vì tiên ông dù đã tu hành đắc đạo, nhưng vẫn ham... danh lợi, thứ nhất là... lợi.

Nguyễn-công-Chức

Phân trần

Nơi mục «Vũ bá chia rẽ» đăng trong số báo «Ngày Nay» ra ngày 27 Decembre 1936, ông Hoàng-đạo hình như không phân biệt hai khoản của mục đích nhà «Nam-kỳ học xá» nên có câu: «Cái nhà «Nam-kỳ học xá» ở phố Trường-thị là do tiền của các nhà hảo tâm, trong Nam giúp đỡ làm chỗ tạm-trú cho các học sinh nghèo, trong Nam ra ngoài này theo học».

Chúng tôi xin giải rõ hai khoản đó:

1.) Nhà «Nam-kỳ học xá» lập ra cốt để các học-sinh Nam ngu đần khỏi bận về việc ăn ở, để thi giờ chăm học, chứ chẳng phải để cho học sinh nghèo ở khỏi trả tiền.

2.) «Nam-kỳ học xá» lại trút trong quỹ một số tiền để giúp học sinh nghèo trong Nam ra ngoài này học, trú nơi nào tùy ý.

Vậy chúng tôi xin ông đình chính trong số báo tới, chúng tôi rất cảm ơn ông.

Học sinh nơi «Nam-kỳ học-xá»

Truyện vui bằng thơ

NHÀ THƠ KHÔI HẢI VÀ BỌN CƯỚP

Đêm khuya lạnh, đang ngon giấc ngủ,

Bỗng bên tai tiếng chó cắn ròn.

Rất mình, thức dậy bồn chồn,

Lắng nghe thấy động tiếng ồn ngoài hiên.

Khoác cái áo, tôi liền với vớ,

Khều ngon đèn, hể cửa ra xem.

Ngoài sân, trời tối nhà nhem,

Một đoàn năm, bảy bóng đen sì sào.

Nhìn thoáng những tay đao, natch thước,

Tôi đoán rằng đích cướp. Nguy tai!

Xong làm bỏ bạo ra oai,

Hỏi to: «Người đó là ai? Muốn gì?»

Một cái bóng tức thì xăn xô,

Quát lại rằng: «Mở cửa ra mau!

Các quan chờ đợi đã lâu.

Nếu mà chậm trễ, lấy đầu chẳng chơi.»

Tôi mở cửa, chào mời niềm nở:

«Rước các ngài quá bộ vào chơi.»

Ghế đây, mời các ngài ngồi.

Thực là hân hiệng cho tôi vô chừng»

Dưới đèn thấp sáng trưng chói lói,

Đề mắt nhìn tới mới nhận ra.

Các «quan» như quỉ, như ma,

Phấn vua (vua Bếp) mặt thoa nhô nôi.

Tôi bâm bụng nhìn cười chẳng được,

Hỏi các «quan» ngài thuộc ngành nào?

Một «quan» vừa lớn, vừa cao.

Ý chừng trong bọn dừng vào dân anh,

Liên mắng át: «Thôi anh đừng sợ!

Thìa khóa đâu, mau bỏ ra đây.

Các quan tuần tiểu vùng này,

Thiếu tiền quán phí, vào vay nhà giàu.

Vậy của cải để đâu, chỉ chỗ,

Đề các quan tiểu hộ ít nhiều.

Vì bằng đầu điểm khai liều,

Các quan khảo, cạm eo sèo kêu oan.»

Tôi đáp: «Bầm các quan, có lẽ

Các ngài đi kinh lý... nhầm nhà.

Quả tôi không phải phú gia,

Chỉ là thi-sĩ, thơ pha khôi-hải.

Chẳng phải nói, các ngài cũng biết

Trong làng Văn nước Việt-Nam ta.

Toàn phường nghèo sặc, kiết sớ,

Anh nào kiếm khá, chẳng qua đủ sai.

Thiên hạ thiếu chi người trợ phủ

Tích tiền nhiều, của ứ, để không.

Đem chôn từng chĩnh, từng con,

Không cho tiền bạc lưu thông trên đời.

Mời đáng để các ngài lưu ý.

Sợ mùi gì, văn-sĩ chúng tôi.

Của riêng quí nhất trên đời,

Chỉ duy bộ óc ông trời phú cho.

Kho của ấy là kho vô tận,

Nhưng khó lòng chuyển vận cho ai.

Mấy lời cử thực tường khai,

— Tại sao họa sĩ lại đặt cô kia ở dưới cây cam nhĩ?

— Chắc để cho chim nó sợ!

Ric et Rac

Tin chàng xin để các ngài tùy tâm»

Tên tướng cướp hăm hăm gạt phất.

Bắt dân đi tục soát khắp nhà.

Đầu tiên, mở tủ áo ra,

Có vài áo lót cô là rách bướm:

Một bộ cánh còn thơm kha khá,

Nhưng thời trang đã quá lâu năm.

Vì đem vào sở tầm tầm

May ra đầu giá được rằm bảy hào.

Tay cướp lại thực vào các túi,

«Bớt tâm phor» lục lợi chân chề.

Tường rằng giấy bạc đầy phề,

Té ra giấy giáp những vé đồ đang.

Rồi tôi dân cướp sang buồng sách

Một tủ đầy ninh nich sành in.

Nào tiểu thuyết, nào đoán thiên,

Nào thơ phú của cô kim văn hào.

Nhưng bọn cướp kia nào lưu ý.

Đến kho văn của quý này đầu.

Như ga dôi thấy hạt châu,

Rừng rừng chẳng thiết, chỉ cầu hạt ngọc.

Xét của cái nhà thơ hi-hước.

Quả là xuống, chẳng nước non gì.

Cướp bên kéo cánh ra đi,

Tôi nẻo rằng: «chẳng mấy khi các ngài.

Rời gót ngọc vào chơi, nhà châu,

Chẳng có gì quí báu tiền chán.

Trong lòng rất dỗi bần khoan,

Xin dâng quyền võ giáp «Văn Ngược Giòng»

Tuy nay chẳng đáng đồng Bảo-dại

Nhưng sau này, cứ đợi trăm năm

Chết rồi tôi nổi tiếng tăm,

Của này sẽ đáng giá trăm lạng vàng».

SỐ MÙA XUÂN

Cũng như năm ngoái, năm nay sẽ có

CÁC TRÒ CHƠI TRONG MẤY NGÀY TẾT

Xin các bạn nghĩ tìm những trò chơi mới lạ rồi gửi về dự thi. Có nhiều giải thưởng

Đã có bán **VÀNG VÀ MÁU** (LÁ MẠ) của THẾ - LỬ — Giá **0\$25**

Đạp tới một cái lán chiêng ra đường

Minh rất bận, bằng hoàng sức thực
Té ra là... một giấc chiêm bao.
Trông ra nào cướp đầu nào?
Ngoài hiên tiếng chó vẫn gào sủa
trắng.

Tú-Mỡ

Mặt trời và Tràng an

Một hôm, vua Tấn-vương nước
Tàu, nhân có sứ Tràng-an đến,
vua bèn hỏi hoàng-tử mới lên sáu
rằng:

— Tràng-an xa, hay mặt trời xa?
— Tàu phụ vương, Tràng-an gần
mặt trời xa.

— ...?
— Tràng-an gần, mặt trời xa, là vì
Tràng-an còn có người đi tới, chứ
mặt trời không thể đi tới được.

Vua khen là phải.

Hôm sau, nhằm buổi chiều đủ mặt bá
quan, muốn khoe tài thông minh và
bạt thiệp của con, vua kêu hoàng-tử
hỏi lại câu hôm trước.

— Tàu phụ vương, Tràng-an xa,
mặt trời gần...

Tấn-vương tái mặt, tưởng vì trẻ
con mà phải một phen thất thế diện
vớ triều thần, nhưng hoàng tử ung
dung giảng nghĩa luôn:

— Tràng-an xa, mặt trời gần, là vì
thấy mặt trời chứ không thể thấy
Tràng-an được.

Đây là truyện Tàu, còn truyện ta?

Có người tinh nghịch đem câu hỏi
ấy mà hỏi các ông: Phạm Quỳnh,
Nguyễn-bá-Trắc và Nguyễn-tiến-Lãng
thì chẳng cần nghĩ ngợi, các ông tươi
cười như bông hoa hàm tiếu mới nở
buổi bình minh mà trả lời ngay:

— Mặt trời xa, Tràng-an gần là ...
— ...?

— Là vì mặt trời không thể đi tới
được, chứ Tràng-an thì chúng tôi đã
tới... tới nơi rồi.

Còn các ông Phạm-lê-Bồng và Tôn-
thất-Bình thì buồn rầu gờ cao mũ
cánh chuồn mà trả lời một cách chán
nản thất vọng:

— Tràng-an xa, mặt trời gần, là vì
chúng tôi có thể thấy mặt trời, chứ
Tràng-an! ... Tràng-an! ... Tràng-an
thì chúng tôi không thể nào đi tới
được.

Nguyễn-việt-Hu-ơng

DỪNG DẶNG NỬA Ở, NỬA VỀ

LÝ TOÉT TẬP NHẢY

MƯỜU:

Người ta nhảy nhót từ tung,
Ngựa chân Lý Toét dưng trông mà
thêm.

Vội về luyện tập ngày đêm,
Nhún nha nhún nhảy, vợ xem ngơ
vồ.

HÁT NÓI:

Chưa mở mắt dậy,
Đã nhún nha nhún nhảy bộ chân
cờ.

Khi bước lùi, bước tiến dần do,
Khi đánh nhịp, nhô to «cây đàn
miếng».

Ôm ấp vu vơ tình tưởng tượng.
Học đòi tập tễnh bước không đầu,
Khéo khéo rơi cái tổ chầy trên đầu,
Chớ vội vênh chòm râu thừa thớt
Vợ bảo biết, bết chớ dùng «mốt».
Không thì, đừng nhảy nhót, liếng
cười chê.

Cơm nhà... hai bữa no nê.

Văn-Luận
(Nam-dịnh)

ĐIỀM BÁO

Khoa học của « Khoa học »

BÁO Khoa học số 144 có cho
chúng tôi đọc một bài rất có
tính cách khoa học như sau
này:

«... Việc rước đảo vô chẳng phải
là một việc cũng lẽ thường, vì
mỗi khi gặp đại hạn, dân phải
xin phép quan trên mới được
rước. Nhiều nơi lễ chức cuộc rước
đó rất là long trọng, phí tổn hàng
trăm...»

Một cuộc rước mà tốn phí hàng
trăm và nhất là phải xin phép
quan mới được, đủ biết không
phải là một truyện chơi vơi.

«... Việc đảo vô cũng có ít
nhiều khoa học, vì trong khi rước
xách, chuông trống nổi lên, làm
vang động một vùng không khí;
hơi nước ở trong những đám
mây cũng bị rung chuyển, rồi động
lại thành hạt nước mưa. Trong hồi
Ấu-chiến, người ta đã nghiệm
thấy rằng: sấm bắn làm cho
trời mưa, vậy chuông trống cũng

có thể làm cho trời mưa được...»

Thật là lý luận khoa học tẻ!
Nhưng tiếc thay, cả súng lẫn
chuông chẳng có thể làm trời
mưa được. Cái thuyết tiếng động
mạnh làm rung chuyển hơi nước,
chỉ là một ức thuyết, không có
thí nghiệm chắc chắn. Nếu chỉ
dễ dàng như thế, thì trời đã mưa
suốt trong bốn năm Ấu chiến, và
khi nào muốn mưa, người ta
chỉ có việc bắn vài phát súng là
được, y như trong các truyện
thần tiên vậy.

Báo «Khoa học» lại ao ước:

«... Nếu, bây giờ khắp trong
nước, đầu đầu cũng gõ chuông,
đánh trống, có lẽ ta trừ được cái
hại đại hạn đang làm khổ nhà
nông...»

Còn có lẽ gì nữa! Nếu khắp
nước ta đầu đầu cũng gõ chuông
đánh trống thì những người

không có cái khoa học của báo
Khoa học chỉ còn có mỗi cách là
bị tai lại mà nhảy xuống giếng
tự-tử cho rồi.

Và nhà nông tuy không được
mưa, nhưng lại được xối thịt mà

ngày nay

TÒA SOẠN VÀ TRỊ SỰ:
80, Đường Quan - Thánh, 80 - HANOI

GIẤY NÓI: SỐ 874

GIÁ BÁO	MỘT NĂM	SÁU THÁNG
Đồng-Dương	3\$80	2\$00
Pháp và thuộc-địa	4.20	2.50
Ngoại quốc	7.50	4.00
Các công sở	6.00	

MUA BÁO KỂ TỪ 1er VÀ 15 VÀ PHẢI TRẢ TIỀN
TRƯỚC, NGÂN PHIẾU XIN CƯỚI VỀ ÔNG NGUYỄN-
TƯỜNG-TAM, 80, ĐƯỜNG QUAN-THÁNH, HANOI

Một tờ báo mới

NHÁNH LÚA

Số đầu sẽ phát hành ngày
11 Janvier 1937

Cơ quan bênh vực

cho dân nghèo.

Anh em chỉ em hãy đọc nó!
Ủng hộ cho nó!

Thơ từ đề cho:

M. NGUYỄN - XUÂN - LỬ
Directeur du **NHÁNH LÚA**

Rue Jules Ferry Hâe

VỢ BÁC TÀI LÀ QUẦN ÁO

(Almanach des Gourmands)

đánh chén, còn gì hơn nữa! (vì một cuộc đảo võ tốn hàng trăm bạc).

Thay đổi

TRONG một kỳ trước, các độc giả đã được xem những cuộc bão ghê gớm trong « Một trái tim » đăng ở Tiền tuyến thứ bảy. Ai cũng tò mò đợi xem hết bão thì đến cái gì?

Xin xem dưới đây sẽ biết:

« ... Đó là chỗ huyền diệu. Trong người hình như có hai cái sức mạnh phản đối nhau. Cái này vừa mới bắt buộc mình phải làm một việc thì cái kia đã kịch liệt bài xích ngay... »

Hay là sự « sống chính thức » gồm cả hai cái sức mạnh phản đối nhau ấy? Thật là kỳ kỳ, quái quái, thực thực, hư hư, lúc ẩn, lúc hiện chẳng biết chúng hiện hình tại đâu! » (T.T.T.B. số 135)

Ấy mới thực là kỳ quái! Kỳ quái chẳng kém gì những cái kỳ quái trong Hoàng Sơn quái kiệt ở T.T.T.B. và Có gái quần đỏ ở Ich-Hu.

T.L.

VUI CƯỜI

Vô danh

Tim chó

Có một bà tôi tòa soạn một tờ nhật báo dùng lời rao là bà ta sẽ thưởng mười ngàn quan cho người nào tìm thấy con chó của bà ta đã mất.

Hai hôm sau không thấy gì thêm, bà ấy tôi tòa báo, hỏi:

— Tôi muốn tìm ông « xép » coi về việc rao hàng.

— Ông ấy vừa ra, thưa bà.

— Ông thư ký vậy.

— Cũng vừa ra.

— Thế ông chủ nhiệm đâu?

— Cũng không có đây nữa.

— Thế nào? Thế ra ai cũng đi vắng? Là quá!

— Chẳng có gì là lạ. Các ông ấy cũng đi tìm con chó của bà!

Của L. T. Cát, Hanoi

Khám trường

Một ông thanh tra muốn thử sức học trò một trường tiểu học nọ, bèn đọc cho hai mươi lên trò nhỏ câu này:

T.L.

« Các anh đừng nghịch riêm kéo chày nhà có khi... » và thêm: « Đây, các anh nhìn một cái lương như này của ông đi. Tôi cho các anh nam phải đi nghỉ. »

Sau năm phút, 12 anh vẫn khoan tay trước giờ giấc, trừ một cậu hèn hèn lên nộp ông thanh tra câu của mình:

« Chờ nhờ bầy ra lớp anh có khi lại lỗi thì khôn. »

Của L. Văn, Phnom Penh

Quên chìa khóa

Hai người du lịch vừa đến Nửa-trời, sau 8 giờ mệt nhọc trên xe hỏa. Cả hai vào một khách sạn mà thang máy còn đang sửa chưa dùng được, nhưng phòng của hai người đều ở trên phòng thứ 42.

Giải khát xong, cả hai đều nhất định lên thang thường và kể chuyện cho nhau nghe để đỡ mỏi chân.

Leo đến tầng thứ bốn mươi, một người nói:

— Này cụ, tôi đã kể hết chuyện tôi rồi, bây giờ đến phần cụ.

— Vâng tôi xin nói ngay để cụ rõ: chúng mình bỏ quên chìa khóa ở dưới lầu rồi.

(Bảo Pháp)

Của H. Thành

1) Nói tiếng ngoại quốc

Hai anh chàng vào một hàng cà phê. Bắt đầu nói chuyện. Hai anh này dốt tiếng, thì anh nọ liếc: lên tay, lên chân, dường như cãi nhau về một vấn đề rất hệ trọng.

Các người trong hàng đều ngạc nhiên, không ai hiểu hai anh kia nói tiếng gì. Tức nhất là một anh ngồi kế bàn hai chàng kia, biết rất nhiều thứ tiếng, nào là: Pháp, Anh-lê, Ý, Đức, Tây-ban-nha, Tàu, Nhật và An-nam, mà cũng không hiểu.

Không chịu được, anh bèn lại bên bàn ngã đầu hỏi:

— Xin tôi hai ông, không biết hai ông nói tiếng gì, mà tôi không hiểu được.

Hai chàng kia cùng trả lời:

— Ô, ông này lạ nhỉ, chúng tôi

nói mà chúng tôi [cười] không hiểu ông hiểu thế quái nào được!

2) Chỉ có một điều

VỢ (sau tiếng người thuốc phiện): Sao hôm nay cậu hút nhiều thế?

CON (bệnh bố): Hôm có nhiều mẹ mỗi lần chỉ có một điều thôi.

3) Phòng xa

THẦY GIÁO — Lúc nào đưa con dao cho ai, phải đưa dần nào trước?

GIÁP — Bẩm, phải đưa dần lưỡi trước.

THẦY GIÁO — Tại sao thế?

GIÁP — Vì nếu cầm đầu lưỡi, đưa chuôi dao cho người ta, rồi họ đặt thì mình đứt tay.

Của Mickey

1) Lý luận

CON — Tại sao ban đêm con vịt ngủ lại có một chân lên?

CHA — Vì nếu nó có cả hai chân lại thì nó sẽ té nhào.

2) Khó xử

A — Cái tường gạch chắn ngang nhà tôi với phòng bên kia mỏng quá, thỉnh thoảng tôi nói gì, bên kia họ nghe được tất cả.

B — Có khó gì, chỉ cho thêm vài lớp gạch.

A — Như thế, tôi làm thế nào mà nghe câu chuyện của họ được?

Của T. Sinh

Luận lý

THẦY — Ta thấy người làng tít phải thương, phải nhường bước. Ấy cũng thế mới là phải đạo. Tôi hãy hỏi: có ai thấy người mù lại không tránh?

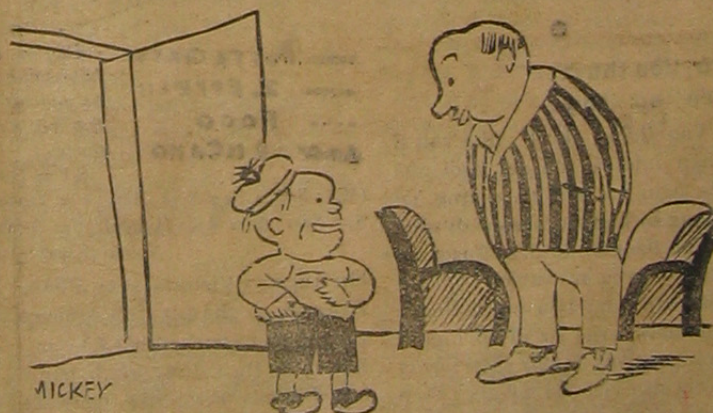
TRÒ A — Thưa thầy có ạ... người mù.

Của V. K. Trắc, Hưng-yên

Đổ tốn nước

EM (mách chị) — Chị ơi chị, hàng nhờ làm ăn bận quá, nó nhò nước bọt vào đĩa lấy để nó lau.

CHỊ — Càng đổ lộn nước, em à.

CON — Ba coi kia, con ở nhà thợ nhò rằng về mà không khóc chút nào cả.

CHA — Ngoan quá! Cho con một hào đây này. Vậy con có đau không?

CON — Không ba ạ, vì bác thợ nhò rằng đi vắng.

PHUC - LOI

1 Avenue Paul Doumer Haiphong

CHAPEAUX MOSSANT
Articles de nouveauté
Chapellerie, Parfumerie
Lunetterie -- Cravates

SACS POUR DAMES & DEMOISELLES

NGÀY NAY TRÔNG TÌM

QUẢ ĐẤT ta ở hình tròn. Khi biết được sự thực ấy, người ta bèn nghĩ: vậy phải đi vòng quanh mới được!

Năm 1519, nhà thám hiểm Y-pha-nho Magellan từ biệt Séville dùng thuyền buồm định đi quanh quả đất. Trước năm 1519 chưa ai dám mạo hiểm như thế. Đoàn thám hiểm Magellan đi qua mồm Eorn rồi lần đến đảo Phi-luật-tân thì Magellan bị thổ dân giết chết. Song chủ tàu Victoria là El-cano và 18 người sống sót cũng về được đến nhà sau khi đi vòng trái đất, tính ra mất 3 năm.

Sau Magellan, biết bao nhiêu người đã theo vết chân ông mà đi. Kể lại những cuộc đi vòng quanh thế giới tức là kể lại cuộc tiến hóa của nhân loại. Những người đi vòng quanh hoàn cầu đều noi theo mục đích tìm tòi, khảo cứu về khoa học, địa dư...

Năm 1766, Bougainville cũng dùng tàu buồm đi quanh thế giới và cũng phải mất ba năm tròn, là tại hồi ấy phải đi vòng qua ba mồm đất Horn (Mỹ châu), Bonne Espérance (Phi châu) và Torrès (Úc-châu).

Sau hai chục năm, 1785, La Pérouse đi được nhanh hơn chút ít: mất ba mươi tháng.

Từ tiểu thuyết đến sự thực

Vào thế kỷ thứ 19, nhà văn sĩ Pháp Jules Verne chỉ ngồi nhà mà nghĩ và viết ra những bài phóng sự kiệt tác về cuộc đi vòng quanh thế giới. Philéas Fogg, vai chủ động cuốn truyện «Quanh hoàn cầu trong tám mươi hôm» của Jules Verne sở dĩ đi nhanh được như vậy là nhờ về trí tưởng tượng siêu việt của tác giả: theo trong truyện thì sông đào Suez đã có rồi và ở Mỹ-châu đã có đường xe lửa đi qua suốt giải đất từ đông sang tây.

Tính ra, mãi 47 năm sau khi

cuốn «Quanh hoàn cầu trong tám mươi hôm» ra đời thì người ta mới thực hành xong những cái mà Jules Verne tưởng tượng ra. Mà người đầu tiên đi quanh trái đất theo ý của J. Verne lại là một thiếu nữ làm bảo sinh tại Mỹ. Tên cô là Nelly Bly và làm trợ bút cho báo World ở Nữ-ước.

Ngày 14-11-1889 cô Nelly đáp

theo gót cô N. Bly đi quanh trái đất, cũng chỉ để bày tỏ những cái tốt đẹp phi thường của các cách giao thông ở thời nay.

Năm 1901, khi đường xe lửa Tây-bà-lợi-à (Transibérien) làm xong, báo Le Martin ở Paris cử người trợ bút Gaston Stigler đi quanh thế giới để làm bài phóng sự đăng báo. Nhưng 6 năm sau,

Bằng đi, đến năm 1928, ông Méars đem cả chiếc phi cơ City Of New-York của mình lên tàu thủy sang Pháp; đến bến Le Havre, ông cùng người bạn Collyers dùng tàu bay đi. Thành thử ông Méars đi vòng quả đất mất có 23 ngày 15 giờ 21 phút.

Không cần tàu bay

Cũng trong năm 1928, hai nhà làm báo Thụy-diên Bast và Essen lại cùng nhau tổ chức đi quanh thế giới theo đúng trong truyện của J. Verne. Mỗi người đi một ngã, và hẹn nhau họp mặt trong một tiệm cà phê ở phố La Paix tại Paris là nơi họ bắt đầu đi. Quả thực, hồi mười giờ hăm năm, ngày 18 Mai thì Bast về đến nơi và mười lăm phút sau, Essen cũng về nốt. Vì muốn theo đúng trí tưởng tượng của J. Verne không dùng tàu bay, nên Bast và Essen phải đi mất bảy mươi hai ngày.

Sau Bast và Essen, bây giờ người ta toàn dùng phi cơ và khinh-khi cầu hết. Năm 1929, nhờ có chiếc khinh-khi cầu Graf-Zeppelin mà đi vòng quả đất chỉ có 20 ngày thôi.

Năm 1931, hai phi công Willey Post và Gatty đi vòng trái đất mất 8 ngày; hai năm sau, một mình Willey chỉ bay mất 7 ngày.

Bảng kê những cuộc đi vòng quanh thế giới

1522 Magellan	3 năm
1766 Bougainville	3 năm
1785 La Pérouse	2 năm 6 tháng
1826 Dumont d'Urville	2 năm 11 tháng
1872 Philéas Fogg	80 ngày
1889 Miss Bly	72 "
1901 G. Stigler	63 "
1911 Jager Schmidt	39 "
1913 Henry Méars	35 "
1926 Wells và Evans	28 "
1928 Méars và Collyers	23 "
1929 Graf-Zeppelin	20 "
1931 Willey Post và Gatty	8 "
1933 Willey Post	7 "

(Xem trang 651)

POSTGATTY
ZEPPELIN
FOGG
ENCANO

(M) = New-York (Mỹ); N = Vancouver (Mỹ); P = Pôle Nord (Bắc Cực); S = Suez; M = Moka (Arabie); B = Bombay (Ấn-đô); C = Calcutta (Ấn-đô); S L = Séville (Espagne); CBE = Cap Bonne Espérance (Phi-châu)

tàu Augusta Victoria sang Pháp. Bến nơi, cô ghé qua tỉnh Amiens vào thăm nhà trước thuật J. Verne. Rồi cô cứ theo đúng hành trình của Philéas Fogg đi; ngày 22 Janvier 1890 về đến Nữ-ước. Thế là cô Nelly đã vượt qua 42.000 cây số trong 72 ngày 6 giờ 11 phút 14 giây.

Về sau, đã có nhiều nhà báo

Đấy là hình quả đất. Những đường đen là hành trình một vài cuộc đi vòng quanh thế giới, từ cuộc đi mất ba năm của Magellan đến cuộc bay mất 8 ngày của hai phi công Willey-Post và Gatty.

S F = San Francisco (Mỹ); R d J = Rio-de-Janerio (Mỹ); N Y = New-York (Mỹ); N = Vancouver (Mỹ); P = Pôle Nord (Bắc Cực); S = Suez; M = Moka (Arabie); B = Bombay (Ấn-đô); C = Calcutta (Ấn-đô); S L = Séville (Espagne); CBE = Cap Bonne Espérance (Phi-châu)

đại tá Burnley Camphel chỉ đi có 40 ngày 19 giờ là xong.

Năm 1911, Jager Schmidt, đặc phái viên báo Excelsior phá kỷ lục của Camphel, vì Schmidt đi quanh trái đất trong 39 ngày 19 giờ thôi. Năm 1913, ông Henry Méars, phi hành gia kiêm chủ rạp hát ở Mỹ, chỉ đi có 35 ngày 21 giờ 36 phút.

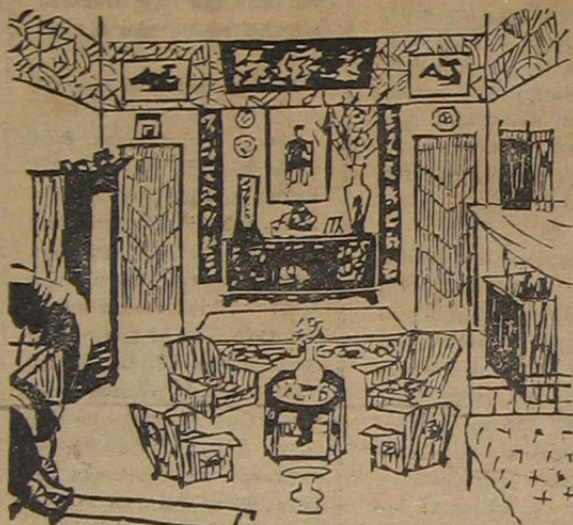
XÃ GIAO

PHÉP XỬ THẾ (1)
XXII

NHÀ CỬA

(Tiếp theo và hết)

Tiếp khách. — Làm sao cho tránh được cái thái cực. Đừng sống sã, mà cũng đừng bó buộc về nghi lễ quá. Để cho khách lạ trông thấy chỗ ăn chỗ ngủ bề bộn của mình, những quần áo nhàu nhai vắt khắp nhà, là một sự trái với phép xử thế. Nhưng tiếp khách trong một gian phòng trang lệ, nhưng không có vết sinh hoạt, làm cho khách có cảm tưởng là ở trong một nhà trọ, một công sở, một nhà

công quán, chứ không phải nhà riêng của một người bạn, tức là làm cho câu chuyện lạnh lẽo đi, và cuộc giao hữu có vẻ kiểu cách giả dối.

Cách bài trí

Một người biết tự trọng, biết quý cái cá-tính của mình, thường không muốn bài trí nhà mình như trăm nghìn nhà khác, nhưng cố tìm ra một cách bài trí riêng, thích hợp với tính riêng của mình. Người đó sợ nhất là một bộ phòng khách có bốn cái ghế bành chầu một cái bàn thế nào cũng có lọ hoa; một bộ phòng ăn có một cái bàn, sau cái ghế, len vào giữa một cái buffet và một cái desserte; một cái sập gụ kê giữa nhà, có kèm một cái tủ

khảm, bày đồ bình, giá gương và đỉnh đồng...

Bài trí theo khuôn sáo, tức là không dám có những tính tình khác người, và uốn mình như bột bánh vào một cái khuôn chung.

Những lối bày biện... sang! — Tất nhiên phải có rất nhiều cân đối sơn, chữ vàng, chữ khảm! Còn một lối chơi sang mà ít người nghĩ đến là cân đối... chữ đối mỗi! Treo cho thật nhiều, la liệt khắp bốn phía tường, những chữ là chữ, tuy ngài không đọc nổi chữ nào cả.

Bên cạnh những câu đối rất đẹp, phải

kê một cái tủ buffet kiểu Louis XV, và ở giữa nhà, một bộ bàn ăn kiểu Empire bên cạnh cái sập gụ khảm bát tiền. Ngoài phòng khách, vài đôi liễn Tàu treo trên những bức tranh « mùa » khóa thân (bán ở đầu phố hàng Đường), và những bức ảnh « đầm » khóa thân (bán ở trong những

báo Paris Magazine, Séduction, Sex Appeal, v. v. Rồi, muốn cho đủ bộ, một bức ảnh phóng đại to bằng người thực (to hơn càng hay) của chủ nhân, mặc áo đại bào thêu rồng phượng, hay mặc áo cổ tay đứng, ngực đầy những mẽ đay.

Trong gian phòng lịch sự ấy, chủ nhân có thể ngồi vắt vẻo trên ghế bành mà ngắm những đồ chơi trẻ con, những đồ... bà cô, gọi nôm là đồ chơi, ở trong một vài cái; tủ gụ lồng kính, rồi quai mồm ra mà chê nhà người này nghèo, nhà người kia khó.

Nếu ta có một cái nhà bày biện cực kỳ sang trọng như thế, thì ta có thể yết ở ngoài cửa một cái bảng: « Vào xem tự do. Bảo tàng viện cổ đồ lạ và người lạ ».

Thiếu súc vật lạ thì nên mượn bà Bé Tý một con gà ba chân!

1.) Xem N. N. Từ số 16

MỘT LỚP DẠY ĐỊA-DƯ BẰNG TÀU BAY

LẦN ĐẦU, hôm qua, một ông giáo sư về địa dư đã đem 25 cậu học trò lên tàu bay để giảng bài. Nhưng đây là ở nước Hòa-Lan (Hollande).

Trong chương trình của học sinh, người ta đã dự định sẽ có lối học mới mẻ này, và từ ngày khai trường, người ta có thể đọc trên tấm biển treo trong lớp mấy chữ: « Thứ hai, từ 10 đến 12 giờ ở trường bay: địa dư ».

Ông thượng thư đến khánh thành lớp học này có nói mấy câu. Xong rồi, chiếc phi cơ hai máy cất cánh bay bổng lên trên không, trong có 25 cậu học sinh.

Vì nước Hòa-lan không rộng gì cho lắm, nên một buổi học như vậy có trong một giờ thôi mà các cậu bé cũng đã trông thấy được một phần lớn của toàn quốc rồi.

Sau toán này, đến lượt toán học sinh thử nhì thì chiếc phi cơ bay lượn qua mấy thành phố La Haye, Amsterdam, Rotterdam, chỗ sông Rhin chảy ra biển, các con đê phía bờ bên... vân vân,

Lúc tàu bay lên cao rồi, ông giáo sư mới bắt đầu giảng bài trước máy thu thanh nhỏ; còn học sinh thì để máy vào tai nghe, và mắt thì theo lời chỉ dẫn của thầy, hết nhìn xuống chỗ này lại nhìn xuống chỗ kia. Phi cơ lúc này bay là gần đất, qua những chỗ đặc điểm về địa dư xứ Hòa-lan, xong rồi lại lượn qua mấy tỉnh lớn để xem địa thế. Cuối cùng, sau khi theo màu đất giăng về khoáng học rồi, phi cơ trở về trường bay. Ở đây đã có sẵn một chiếc xe hơi lớn đưa học trò về nhà. Bọn này đều tỏ ý thỏa thích lắm.

Bây giờ đến lượt nữ học sinh từ 10 đến 12 tuổi. Trong dịp này, các cô đều bận quần áo riêng của nước mình.

Người Hòa-lan xưa nay đã nổi danh là nói được nhiều tiếng ngoại quốc. Nay lại theo phương pháp trên kia thì rồi đây dân họ có lẽ lại nổi tiếng là những tay giỏi địa dư hơn hết

(Paris Soir)
T. A. dịch

CON ĐƯỜNG HẠNH PHÚC

Sự thăng bằng của thần - trí

(Tiếp theo)

TA nên tập bình trí bằng cách tự kỷ ám thị.

Nếu gặp sự trái ý, nên tự nhủ: « Đó là cái rủi nhỏ nhất », hay là « không lẽ gì », hay là « rồi đâu sẽ vào đấy ». Lúc nào cũng giữ lấy sự bình tĩnh, giữ lấy nụ cười. Những kẻ muốn làm hại ta, sẽ không thấy ta chán nản thất vọng, và sẽ phục chỉ kiến quyết của ta.

Tự nhắc rằng: « Bất cứ ở cảnh nghịch nào, ta cũng lợi dụng mọi sự để đi đến kết quả hay », hoặc nói luôn: « Ta bình trí; ta dùng mọi sức ảnh hưởng để phát triển trong người của ta sự bình tĩnh của thần trí; ta hoàn toàn kiểm trị được thần ta ». Tự khắc trí tiềm giác sẽ tin theo và hành động theo lời đó. Độ vài tuần lễ, ta sẽ trở nên bình trí, thần nhiên hơn trong các tư tưởng, các tình cảm, các ngôn ngữ và các hành vi của ta.

Sự bình thần không phải là một đức tính (faculté), nhưng là sự tích trữ của nhiều đức tính ta cần phải phát triển riêng và dần dần.

1.) **Chỉ liên-tiếp (continuité)** làm cho mọi sự hành động của trí não có thể bền lâu, và liên tiếp. Muốn phát triển: phải tập quen tính, để bắt đầu làm việc gì, thì làm liên tiếp cho đến cùng. Nhất định tập thể thao 10 phút, thì tập cho đủ 10 phút, đừng tập 9, mà cũng đừng 11.

2.) **Tinh cần thận (conséquence)** làm cho hành vi ta theo đúng phép, những lẽ ta đã định trước, không bao giờ ra ngoài những nguyên tắc đã nhận là nên theo.

3.) **Thứ tự (ordre)**: mỗi đồ vật phải có một chỗ riêng và phải làm đúng trong thời khắc ấy. Muốn làm việc gì, phải có chương trình nhất định, và phải theo đúng chương trình đó từng ly.

4.) **Tinh kín đáo (secretivité)**: phải biết dấu kín tư tưởng, tình cảm, ý định của mình. Đó là máy bơm của cái mồm.

5.) **Tinh o dè (circonspection)**: quá độ thì có hại, sinh ra sự sợ hãi, rút rút, không dám hành động; nhưng vừa độ thì có lợi, làm cho ta khôn, biết suy lường, biết đo đạc, tất trông thấy điều đáng làm, và sẽ làm một cách quả quyết.

6.) **Đức tự quý (estime de soi)**: không cần biết thiên hạ xét ta thế nào, chỉ cốt ta có thể tự quý là đủ. Không nên để cho lời khen, lời chê của người làm nao núng được ta. Tự nhủ: « Ta hành động lúc nào cũng theo lương tâm, nên ta bằng lòng ta, và có thể tự cao được ».

7.) **Đức kiên-quyết (fermeté)**: lúc nào ta cũng chú ý đến những sự quyết định và mục đích của ta, và bao giờ cũng vững lòng theo đuổi đến cùng.

8.) **Lòng tôn trọng (vénération)** làm cho ta biết quý thuận và tùy nghi; bất cứ ở trường hợp nào cũng nhường nhịn, và tìm cách lợi dụng hoàn cảnh để đạt được ý của mình, không bao giờ phản nộ vô ích.

(Theo V. Pauchet)

Ai đã may ở hiệu

CH. MAU'S tất đã

biết tài cắt

của

CAI QỦY,

Ai chưa biết xin mời lại

La coupe
CAI QỦY

ex-coupeur chez CH. MAU'S
No 24 Lê-qủy-Đôn Hanoi

Hơn 20 năm lăn lộn trong nghề lại được thực nghiệm rất lâu về lối cắt Adam, nay ra mở cửa hàng riêng xin đem hết cái sở đắc ra công hiến liệt quý đồng bào ưa vận Âu - Phục theo lối thời trang.

LUYỆN - TIẾP

Architectes

N° 42, BORGNIS DESBORDES

HANOI

PHU NỮ' và THỂ THAO

Nhắc lại một lần cuối cùng :

Không có vị thuốc nào có thể làm trẻ được lại bằng sự tập luyện thể thao...

THỂ-THAO là sức khỏe, là sự trẻ trung, là nhan sắc của đàn bà. Đó là một « chân lý » mà tôi hết lòng mong cho đàn bà nước ta nhận hiểu lấy, và tin theo một cách hết lòng.

Cải đời sống chậm chạp, nhàn hạ của đàn bà ngày nay, nhất là bạn gái ở nơi thành thị, lại thêm những công việc riêng cần đến sức ọc nhiều của bạn gái tri thức trong

là những môn thể-thao xa-xỉ của đàn bà mới Âu-châu.

Các bạn nên có can-dảm để gây nên một cái phong trào phụ-nữ thể-thao trong nước. Cái phong trào ấy sẽ đòi trời được cả một quốc dân ủy-mị, chậm chạp, yếu ớt từ trước đến giờ. Mà trước hết, các bạn là những người đầu tiên được hưởng sự ích lợi.

Người đàn bà tân tiến không có nhẽ gì để cứ sống mãi như trước ; một đời quá chần chẫn, dè dặt, không cử động và quanh quẩn trong việc bếp núc của gia-dinh.

Bạn gái phải bắt đầu từ nay đổi cách sinh hoạt ngay đi ! Những điều mà các bạn coi là một sự lạ khó theo sẽ thành quen và sẽ thấy có hứng thú.

Sự vận - động làm lưu thông huyết mạch và nhuần thấm vào thân-thể sự vui sống, làm cho người ta có dáng điệu khỏe mạnh, tươi trẻ, làm cho ta có cái đẹp thực hiệu và lâu bền.

Người đàn bà là người muốn đẹp, tìm hết cách tôn phi về son phấn, về các phép sửa trị, thì không còn lý gì được hưởng hờ với một phép thần hiệu nhất, mạnh mẽ nhất, và thông dụng nhất : thể-thao.

Và thể-thao còn cho chúng ta được hưởng một sự quý báu nữa : sức khỏe. Không có sức khỏe thì cuộc đời của chúng ta không được sáng láng vui tươi, mà lại chán nản, buồn rầu.

C.D.

cuộc đời càng ngày càng mới, sẽ khiến cho người trong « phải yếu » càng ngày càng yếu hơn lên. Son phấn sẽ không còn hiệu lực mãi mãi đối với sự tàn hèn của thân hình. Hay chỉ có một hiệu lực bề ngoài lừa dối. Người Tây đã có một câu ý vị : « Những cái hộp nói dối » (des boîtes de mensonges) để nói đến những hộp son phấn của đàn bà. Làm thế nào chống lại sự tại hại kia ? Chỉ có sự luyện tập thân thể.

Vậy thì các bạn gái, ta phải ghi lấy điều quan trọng ấy : phải luyện tập, phải luyện tập, phải luyện tập ! Một người thiếu nữ ở thời đại này phải biết lợi dụng cái phép « tốt » để tô điểm cho nhan sắc mình.

Tập thể-thao và vận-dộng ở nơi khoảng.

Cả trong mùa rết cũng vậy, các bạn nên cố mỗi ngày đi bộ được chừng một giờ, ngoài lúc tập thể-thao thường nhật mỗi buổi sáng. Đó là một cách độc nhất để thay cho các phép vận-dộng khác như bơi lội, đánh võng cầu, chèo núi,

NHAN SẮC

Nói đến một người đàn bà, người Pháp có những tiếng *jolie, belle, charmante*. *Jolie* có lẽ phải dịch là khéo, là xinh xắn ; *belle* là đẹp, còn *charmante* là mỹ lệ có duyên. Vì, đối với con mắt chăm chú, người đàn bà có thể xinh, khéo mà không đẹp, có thể đẹp mà không mỹ lệ hữu duyên.

Có thứ nhan sắc lộng lẫy, có thứ nhan sắc u trầm, có thứ đẹp vui vẻ nhanh nhẹn, có thứ đẹp yên lặng nghiêm trang. Nhưng cái đẹp quý nhất là vẻ đẹp thông minh, có tính cách riêng hoặc đậm dẫu, hoặc cao quý, khiến người ta yêu mến không những vẻ rực rỡ bề ngoài, mà còn đoán thấy và kính trọng những vẻ đẹp ẩn sau vẻ đẹp.

Những người ngoài sự xinh đẹp ra không còn vẻ chi khác, người ta gọi là người có thứ nhan sắc vô nghĩa lý. Thế thì, thà không có nhan sắc mà có duyên thầm còn hơn.

Người đàn bà làm dáng không phải là một thói dâm bao giờ. Phở những vẻ đẹp, vẻ ưa nhìn ra, chính là giữ giá trị của mình và đó là giữ lễ phép với người khác. Ta trông thấy bông hoa tươi, màu trời đẹp, một cảnh sân lạn ta không vui lòng sao ? C.D.

Lời đàn bà

Dẫu ở thời đại nào, hôn nhân cũng là việc rất tốt, rất hay — nếu không hẳn là việc lớn nhất. Đó là một cách giao ước thiết thực và bền chặt để giữ vững lòng thủy chung của người ta.

Hai người, một bên gái, một bên trai, từ trước chẳng quen biết nhau, một ngày kia kết hợp lại và hẹn ở với nhau cho đến chết. Tất phải yêu nhau lắm mới tính đến cái việc trường cửu tới bậc này.

Nhưng thời đời nào có đúng như thế ?

Lấy nhau vì ưa nhau, điều đó đã hẳn rồi. Nhưng thiết tưởng thế cũng chưa đủ. Ưa nhau, nghĩa là cùng ưa dáng điệu, vẻ người, đối với nhau cùng có một thứ tình mơn mẩn. Song ở đời biết bao người ưa nhau đấy mà nào có yêu nhau ? Trái lại, ta thường thấy nhiều đôi về hình dáng nhan sắc bề ngoài không được đúng với điều nguyện ước của mình mà vẫn yêu nhau đắm thắm.

Bạn gái truyện trò với nhau thường ngộ cho nhau biết rằng mình ưa những người thế này, nhưng rồi sau khi lấy chồng, ta vẫn thấy họ yên sống được với người địa vị và tri thức khác hẳn. Đán ông cũng vậy. Họ chỉ khen ngợi có một hạng nhan sắc riêng theo quan niệm cục bộ : hoặc người mảnh khảnh, hoặc người cao mà dẫu dôi, hoặc người bé nhỏ dẹt dẹt. Vậy mà họ cũng sẵn lòng kết duyên với người đàn bà khác hẳn với người trông lý tưởng.

Bởi vì những điều bề ngoài không quan hệ lắm. Quan hệ chỉ là bởi ở tâm tính. Muốn sống với nhau « bách niên giai lão » thì người bạn lứa của ta phải có những đức tính này : phải có lòng tốt và cần nhất phải hết lòng ; hai đức tính ấy đủ làm ta quên những tật xấu nhỏ. Nhan sắc, hình dáng tươi trẻ ngày một kém dần, nhưng tâm tính tốt đẹp — thứ nhan sắc của lòng người — mỗi ngày một tăng lên mãi.

Mùa rết năm nay

Hai thứ hàng may complet rất đẹp
mép có chữ thêu

AVIATEX - VEDETTE

các hàng may pardessus hay raglan

TWARDEN - MONTAGNAC - SHETLAND

Các ngài lịch sự, sành may mặc điều yêu dùng các hàng kể trên. Xin hỏi ở thợ may của ngài, các hàng ấy để so sánh tốt đẹp và giá phải chăng của nó

TAN MY

Marchand de tissus
3, Place Négrier - HANOI

GIẢI THƯỞNG QUỐC TẾ VỀ TIỂU THUYẾT

(Prix international du Roman)

HAI tháng trước đây một giải thưởng tiểu thuyết hằng năm do các nhà xuất bản nhiều nước đặt ra, vào tay một người đàn bà nước Hongrie, bà Yolande Foeldes, tác giả cuốn tiểu thuyết « La rue du Chat-qui-pêche » — Phố Chat-qui-pêche.

Bà Foeldes là một nữ sĩ nghèo và không mấy ai biết tiếng, bỗng chốc được người ta đem tặng 30 vạn quan (3 vạn bạc) và bỗng chốc nổi danh khắp hoàn cầu. Bà sinh ra vào khoảng đầu thế kỷ này, ở làng Kenderes nước Hongrie và đã trải qua một thời vất vả khi còn trẻ.

Sau một hồi ngần ngừ theo học trường đại học Vienne, bà đến Paris và xin theo học trong đại học đường Sorbonne. Nhưng đến năm mười chín tuổi, bà đem lòng yêu một thiếu niên trẻ tuổi và nhất quyết lấy chàng ta mặc dầu sự ngăn cấm của cha mẹ. Song thân bà liền không gửi tiền học sang Paris cho bà nữa; Foeldes phải tìm việc kiếm ăn.

Bà ở Paris ba năm làm những công việc giấy tờ, dạy học tiếng Pháp cho những người thợ các nước đến tìm việc ở kinh thành.

Hồi ấy chính là hồi bà lượm lặt các tài liệu để viết tiểu thuyết.

Cuộc kết duyên ấy không được bền. Bà từ giã người chồng thiếu niên của bà khi trở về Hongrie và sang Egypte, tìm được một việc làm thư ký trong tòa lãnh sự Hongrie ở đó. Được ít lâu lại trở về nước, Foeldes ly dị hẳn với chồng cũ để kết duyên với một người khác. Cuộc nhân duyên này « đứng đắn » lâu bền hơn.

Ngay từ năm mười sáu tuổi, bà Foeldes đã bắt đầu viết sách và cách đây bốn năm đã được một giải thưởng văn chương ở Hongrie.

Cuốn tiểu thuyết chiếm giải quốc tế năm nay của bà, thoát khỏi mọi vẻ trang trọng, người ta không khỏi ngạc nhiên. Người ta đọc nhiều cái hay hơn ở một tác phẩm đã thắng được bao nhiêu tác phẩm khác của mười hai nước dự cuộc thi. « La rue du Chat-qui-pêche » gần như không có những đặc điểm nó làm cho một cuốn sách thành có giá trị: những đặc điểm ấy là những hình ảnh đời sống và mới mẻ, lời văn lựa lọc, kết cấu chặt chẽ, tâm lý phân tích một cách tinh tường.

Cuốn tiểu thuyết ấy là một truyện bằng phẳng, giản dị quá gần thành như kể chuyện; truyện cứ một mạch đi từ đầu đến cuối, không uốn khúc, và không có những đoạn cảm khái ly tạo. Nhiều đoạn chỉ phác tả qua loa, đưa tới người ta tưởng là những câu tóm tắt những đại ý một cuốn tiểu thuyết chưa thành hình, chứ không phải là một tác phẩm đã thành hình.

Tuy thế, câu truyện vẫn không thiếu những cái hay đáng khen và có lẽ cái hay đó đã khiến cho ban giám khảo cuộc thi để ý tới. Sau nữa, trong lời văn, có một giọng mộc mạc, ngây thơ: cái ngây thơ của một cô bé thẳng thắn kể lại cho ta nghe những chuyện cũ của mình — đó là đặc điểm hay nhất trong tiểu thuyết của bà Foeldes. Trong truyện có nhiều chỗ không đúng sự thực khi tả đến cảnh đời Paris. Thế thì ra rằng đó không phải là một cuốn sách tự thuật cái đời của tác giả, không giống như phần nhiều tiểu thuyết hay; đó là một truyện sắp đặt theo trí tưởng tượng. Bởi thế, cái giọng ngây thơ kia không phải là giọng ngây thơ hoàn toàn, nhưng là lối ngây thơ hữu ý của nghệ thuật.

« La Rue du Chat-qui-pêche » có thể gọi là một truyện tả cái đời kiếm ăn ở nước ngoài. Truyện thể này: Sau hồi đại chiến ít lâu, một người thợ ở Budapest tên là Jules Barabas vì sinh kế quẩn bách phải đem cả nhà sang làm ăn ở Paris. Gia đình nhà Barabas có một vợ và ba con: một trai và hai gái, từ 12 đến 7 tuổi. Câu truyện tả cái tình cảnh của ba đứa trẻ ấy trong mười lăm năm trời, từ năm 1920 đến năm 1935.

(Theo báo Les Annales)

Ô. D. H. Phi. — Nhà báo văn* có lẽ ấy, như ý ông muốn.

Bà V. Đ. Đã nhận được bài, xin cứ viết tiếp.

Ô. D. V. L. Nếu ông yêu thơ xin cứ làm.

Cô L. Th. Hanot. — Của bà Colette, nữ sĩ Pháp.

Ông V. và S. (Haiduong). — Cảm ơn những lời khen. Không thể đăng được.

BỮA ĂN TẠI NƯỚC ANH

Đời đây là bằng kẻ những thức ăn trong một tuần lễ của một gia đình thường ở nước Anh. Đem so sánh với bữa ăn của người mình, tuy người giàu nữa, thật khác nhau xa, chứ chưa nói đến bữa ăn của người annam nghèo.

BỮA ăn tốt nhất của một gia đình bực trung phải có những gì? Hội y học tại Anh vừa mới xuất bản một cuốn sách nói về cách làm bếp trong có trả lời về câu hỏi trên.

Trong sách đó, sức nóng cần cho người và các chất bổ đều đã đưa ra những món ăn rất ngon.

Trong một ngày, một người thường phải cần đến từ 3.000 đến 4.000 calories (1). Dưới đây là những bữa ăn (menu) dự định trong một tuần lễ:

Chủ nhật: thịt filet, bánh, hoa quả xứ Yorkshire, rau, khoai, bánh bột gạo, fromage, bánh rùa, rau sống, bánh mì.

Thứ hai: thịt ngỗng, rau sống, khoai, bánh, hoa quả, fromage, bánh biscuit, bánh mì và sữa.

Thứ ba: pate de campagne, carotte, súp đậu, bánh mì, fromage.

Thứ tư: bánh ngô, táo Bonne-femme, cháo (như thứ ba), fromage.

Thứ năm: lòng súc vật với hành, khoai, plum-pudding (một thứ bánh), cơm nấu với Impératrice, bánh mì, sữa.

Thứ sáu: thịt bằm, cần, khoai, cá hồi (hureng) nướng, bánh mì, sữa.

Thứ bảy: fromage phết vào bánh mì, pudding, bánh ngọt, chocolat.

Theo đây thì giá hai bữa ăn trong một ngày của một gia đình 5 người (bố, mẹ và ba con, từ 6 đến 14 tuổi) không quá 5 shilling, 10 pence (đồng hai đồng bạc ta).

Nhưng hội Y học đã cho rằng bốn shilling 10 pence (đồng bốn đồng bạc ta) cũng đủ lắm rồi.

(News chronicle-Londres)

1-1 Calorie: sức nóng cần để đun một gramme nước nóng lên một độ.

Ảnh hưởng với tinh thần người ta

MUỐN CHỮA KHỎI BỆNH BUỒN PHIÊN

S AU 6 năm nghiên cứu, Bác sĩ Riley Spiler đã tìm ra được một cách chữa khỏi bệnh sầu.

Cách chữa bệnh ấy hoàn toàn dựa vào những loại lực của các màu sắc khác nhau đối với bộ thần kinh.

Mỗi màu có một ảnh hưởng riêng.

Màu xanh hay tím chữa khỏi bệnh nhức đầu.

Muốn chữa cho một người choáng váng qua đường nên thấp ánh sáng đỏ để làm cho máu chảy chậm lại.

Màu vàng, xanh và lam có thể chữa khỏi được bệnh đau dạ dày.

Nhưng nếu khi nào mình thấy chán nản buồn phiền thì nên thấp ngọn đèn màu xanh, ta sẽ thấy vui vẻ ngay.

Đây là lời bác sĩ Spiler nói thế.

Xem như vậy, ta cần phải để ý đến màu với trong nhà cửa. Thường thấy nhiều nhà hộ sinh hay bệnh viện là chỗ cần nghỉ ngơi, mà lại quét với màu đỏ rất không hợp.

(Paris Soir)

Chúng ta không biết ngủ!

MỘT số các nhà bác học nước Đức đang nghiên cứu rất tường tận về vấn đề ngủ của người đời.

Các nhà bác học đó đều đồng thanh mà nói rằng không có ai biết ngủ cho phải cách cả. Đi ngủ và dậy đúng giờ đã định đã một sự mất thì giờ và không ích lợi gì.

Theo ý kiến các bác sĩ, ta nên chia ngày ra làm từng quãng đều nhau, và ngủ trong hai giờ cách quãng nọ sang quãng kia. Cứ 6 giờ thức, ta lại phải đi ngủ và dậy 2 giờ sau.

Theo như thế chúng ta sẽ thấy khoan khoái và dễ chịu hơn là đi ngủ một lúc liền bảy, tám giờ.

Có lẽ đó là cách ngủ của người ta sau này chăng?

(Paris Soir)

NƯỚC UỐNG

NƯỚC chúng ta vẫn dùng vào việc ăn uống hằng ngày có trong sạch không? Theo cách thử rất giản dị sau đây chúng ta sẽ rõ:

— Múc một cốc nước chúng ta có ý nghĩ ngờ ấy và cho vào đấy một thìa nhỏ đường bột, rồi phơi ra mặt trời chừng ba, bốn ngày.

Nếu nước có vi trùng, vi trùng sẽ sinh sôi ở trên mặt đường lắng dưới đáy cốc, và nước trông sẽ trắng lơ lơ như có sữa. Nhưng nếu thử như trên mà nước vẫn trong như lúc mới múc vào cốc, ấy là nước tốt, ta có thể uống không ngại gì cả.

(Illustré du P. J.)

Hôtel & Café de La Paix Hanoi

ENTIÈREMENT REMIS A NEUF
CHANGEMENT DE PROPRIÉTAIRE
Salle de café moderne

RESTAURANT DE 1er ORDRE — CUISINE RENOMMÉE

Repas à partir de 1\$25

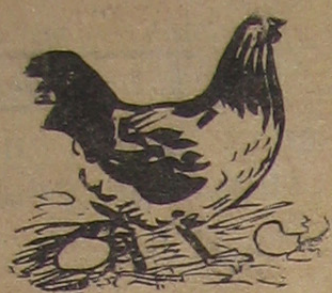
Chambres — — 1\$50

DINERS FINS sur commande.

LE MEILLEUR ACCUEIL EST RÉSERVÉ
À LA BOURGEOISIE ANNAMITE

CHARLE GUILLOT Propriétaire

TÉL. N° 48

Quả trứng

TRƯỚC KIA, trứng được coi là một món ăn bổ hơn hết thảy. Trái lại gần đây người ta lại bài xích trứng kịch liệt, và còn phao lên rằng đó là một thứ đồ ăn độc là khác nữa.

Sao lại có những sự nhận xét trái ngược nhau như vậy?

Ta phải để ý xem xét đến quả trứng. Nếu là quả trứng tươi của một con gà lành mạnh mới đẻ thì hẳn là một món ăn bổ hơn hết. Nhưng nếu là trứng cũ đã hơi ung thì phải bỏ đi không dùng được, vì ăn vào rất độc.

Với thời tiết chừng 17, 18 độ thì trứng nở được 6, 7 ngày là cũ rồi, mà thời tiết chừng 28, 30 độ thì chỉ đến ngày thứ hai hay thứ ba đã là cũ; nhưng nếu ướp vào một bình nước đá thì có thể trữ được tới hai tháng mà vẫn tươi như trứng mới nở.

Một quả trứng thật tươi thì không có thức ăn gì bổ hơn hết. Lòng đỏ trứng có 22% mỡ rất tinh khiết và dễ tiêu hóa. Phần chất ra, người ta còn thấy trong trứng có rất nhiều chất lân (phosphore), sắt, muối, với cùng hết thảy các nguyên chất cần dùng để bồi bổ cho các bộ phận của thân thể ta.

Sau hết, trong trứng có rất nhiều chất tươi (vitamine) là một chất trừ bệnh phụ rất hiệu nghiệm.

Song những người có bệnh sau này phải nên dùng ít trứng: bệnh đau gan, bệnh lở và những bệnh đau ruột già.

Dr. M. L.

(Journal de la femme)

Cái hại của sự đốt lò

DÔNG-PHÁP ngày 1-1-37 có đăng tin sau này:

« Mẹ ngủ gật đánh rơi con xuống lửa sưởi. — Theo tục ở nhà quê, buồng gái để phải đốt lửa sưởi ngay cạnh giường ngủ. Sáng bữa đó, thì Trưỡng âm con ngồi dựa vào thành giường cạnh đồng than hồng... không hiểu sao bỗng rơi rạc chân tay, xuống rơi dĩa bé vào đồng lửa... »

« Người ta nói thì Trưỡng có mồm chổng, mồm nện mới xảy ra như thế, nhưng mẹ chồng thì thì nhất quyết (1) bảo con dâu ngủ gật vô ý giết con ».

Cái tai nạn nói đây xảy ra chỉ vì sự không biết của người ta. Đốt lửa sưởi trong mùa rét phải đốt trong lò sưởi riêng, có ống thông hơi, hay phải đốt trong chỗ thoáng dăng, mới không có sự nguy hiểm. Vì lửa sưởi sinh ra một thứ hơi (oxyde de carbone) rất độc, có thể làm chết được người. Nếu ta ngủ trong một gian buồng kín mà lại đốt lò sưởi thì rất nguy cho tính mệnh.

Ở nhà quê, gian phòng ngủ của người dân bà để đốt lửa sưởi vì cái tục vô ý thức là kiêng gió. Trong một gian phòng như thế mà đốt lò sưởi, thì làm gì người sản phụ đã mệt sẵn lại không bị choáng đầu và có khi ngất đi nữa.

Thị Trưỡng đánh rơi con cũng vì có ấy. Tuy có tai nạn xảy ra, gia nhân của thị cũng nên mừng rằng thị đã may không việc gì.

R. G.

Newton và con chó Diamant

MỘT hôm Newton đang mãi cầm cút ở trong buồng để theo đuổi sự nghiên cứu của ông bắt đầu

đã từ bao nhiêu năm.

Tối đến, một đứa đầy tớ vào nói cho ông biết có người muốn mời ông đi có việc cần. Ông bỏ ngay công việc, vội vàng đi đến nỗi lúc đóng cửa quên không cho con chó Diamant ra, mà ngon đến đến cũng chẳng kịp tắt.

Được độ 15 phút, con chó không thấy chủ về, một mình ở trong buồng đâm chán. Đầu tiên nó sửa lên như muốn gọi ai mà chẳng thấy. Cửa nẻo lại đóng kín, nó tìm không thấy lối ra. Nó bèn nhảy lên ghế của chủ và từ ghế nhảy lên bàn ghế những quyển vở để bữa bữa. Diamant đương định xuống thì, vô tình, nó làm đổ chiếc đèn nền. Các giấy mà của ông Newton bùng cháy. Sơ quá, Diamant nhảy vội xuống một xô và kêu rống lên.

Vừa lúc ấy, ông Newton ở đâu về, thấy vậy, vội tìm hết cách tắt lửa đi, nhưng đã quá muộn: các giấy mà bị cháy cả. Ông ngồi trầm ngâm, nói một mình: « Thời thế là công phu bao nhiêu năm gắng sức thức đêm, nay bị tan tành ra tro trong mấy phút. »

Trong khi ấy thì con Diamant ngồi run ở một góc nhà. Biết ngay Diamant là thủ phạm, ông trấn tĩnh lại và nói bằng một giọng đầy vẻ căm-đông: « A! Diamant, mày không biết mày làm hại tao đến thế nào. »

Thế là nhờ ở lòng quảng đại và sự bình tĩnh của ông Newton trong một cái trường hợp đáng giận như vậy mà con chó ông không bị hành hạ.

Xem vậy ta đủ rõ những đức tính của nhà toán học đại danh cao quí đến bậc nào.

Phan Tất Mỹ thuật

Tỉnh ô-tô

CHỈ ở bên Mỹ mới có những truyện lạ như truyện sắp kể sau đây.

Ở Cleveland (U.S.A.) dân cư không quá số 290.564 người, mà có tất cả 294.504 chiếc ô-tô, tính trung bình mỗi người dân có hơn một chiếc ô-tô. Ở đây thì hẳn không có những nạn ô-tô chẹt chẹt người như ở bên mình, vì không còn ai đi bộ nữa.

Môn túc-câu vốn ở nước Tàu

Thiên-chúa giảng sinh, và đã là môn thể thao nhà binh. Nhưng cách chơi lúc đó hơi rắc rối: có những 70 kiểu để đá ban vào cửa bên địch. Đội ban nào thắng, được thưởng hoa quả và rượu. Người ta cũng treo giải những « cúp » bằng bạc. Có điều này rất đặc sắc là thủ-quân của đội ban thua phải bị xử tử, hoặc bị đánh đập nhiều cách.

Cũng may mà thời nay đã khác xưa!

L.Q. Thanh dịch
(Le Var)

Một câu truyện vàng

MỘT cậu học sinh Annam, học ở những trường Bảo-hộ rằng lửa giết vì trùng nhảy nhót.

Lúc đi thi, ông giám khảo hỏi:

— Anh làm thế nào giết chết được những vì trùng trong một miếng thịt?

Cậu học sinh thưa:

— Tôi luộc miếng thịt.
— Hầy kể một thí dụ.
— Một con chó đại.
— Một con chó đại sao?

— Tôi luộc con chó đại ấy. Khi thịt chó chín, tôi ăn chẳng còn lo ngại gì nữa.

Thế là hết câu « truyện vàng », truyện một anh da vàng.

(Almanach Vermot) Văn-An thuật

Bức thư gửi cho thi-s

TRONG đồng giấy má của nhà thi-s Đức Emmanuel khi chết để lại, người ta thấy bức

thư sau này:

« Kính gửi cho thi-s Geibel, Thưa ngài,

Mỗi lần hôm nay chúng tôi mới đọc thuộc lòng bài thơ « Frühlingshoffnung » của ngài. Cách đây một tuần lễ, năm xưa chúng tôi bị phạt, và hai đứa bị đòn vì không thuộc. Có lẽ khi ngài viết thư ấy, ngài có đề đầu.

Thầy giáo chúng tôi bảo bài thơ ấy hay lắm. Nhưng còn biết bao nhiêu bài thơ hay khác, chẳng nhẽ chúng tôi phải học thuộc lòng hết cả? Cho nên chúng tôi xin ngài một điều: ngài đừng làm thơ nữa.

Lại còn cái cách chúng tôi phải học tiểu sử, với ngày sinh, ngày chết của các thi-s. May cho chúng tôi, ngài hãy còn sống. Bởi vậy, chúng tôi cầu trời khẩn phật cho ngài sống rõ thật lâu, hay ít ra cũng tới khi chúng tôi không còn ở nhà trường nữa.

Thay mặt anh em tôi xin cung kính ký tên:

Karl Dechmann
ở lớp nhì, Gropelgrube số 27

(Almanach Vermot) VĂN-AN dịch

Sách mới xuất-bản và

3 thứ sách đã in trọn bộ

Thập-bát-thiền-lâm Đại-Kiểm-hiệp — Là bộ Kiểm-hiệp hay nhất, không huyền hoặc, đều căn cứ về khoa-học hiện tại. Có đủ hình vẽ để dạy các môn võ và binh khí cũng cả thuật phi hành, luyện kiếm, cách chế rượu mà hồn v. v. Do Sơn-Nhân dịch thuật đã có số 3 (số 1 giá đặc biệt 1 xu — 16 trang lớn)

Ba thứ sách đã trọn bộ (không bán lẻ nữa) 1.) Hai bà họ Trưng đánh giặc — Chuyện tâm-lý, hùng-tráng vô cùng, có 24 hình vẽ, dày 380 trang lớn, bìa đẹp. Từ

Siêu soạn. Giá 0p.80

2.) Vua bà Triệu-ân đánh Tàu — Chuyện hay nói khôn siết, có 14 hình vẽ, dày 224 trang lớn, bìa đẹp. Giá 0p.50 (Từ-Siêu soạn)

3.) Bọn võ hiệp đốt cháy chùa Hồng-liên — Là bộ võ-hiệp đã nổi tiếng là tuyệt hay! Dày 800 trang lớn, bìa đẹp. Giá 1p.50. Có nhiều tranh vẽ (Trúc-Khê dịch)

Mua buôn, mua lẻ, thư, mandat để cho nhà xuất bản như sau đây:

Nhật-Nam-Thư-Q.án, 102 Hàng Gai, — Hanoi

GÓP Ý KIẾN VỀ ANH-SÁNG

Của ông Đỗ-Quyên

CÁC ông định gây dựng một hội bài trừ các nhà lỵ xỵ. Ý kiến ấy, tôi rất hoan nghênh vì tôi tin sự thực hiện của nó nhờ những nhà báo như các ông.

Lần này thanh niên mới góp sức lại để làm việc được. Nếu nó không là một sự mở đầu các cuộc cải cách xã-hội, nó cũng là lần đầu để thực hành những cuộc cải cách có ảnh hưởng. Tôi mong thế. Nhưng chắc các ông cũng đã đồng ý với tôi rằng công việc này khó lắm lắm.

Theo ý tôi, bài trừ những nhà hàng tối ở tỉnh và ở thôn quê, không thể nào cùng làm theo một cách như nhau được. Ở thôn quê, một cái nhà kiêu mới, sáng sủa, sạch sẽ, vẫn chưa có lợi cho người ở một tí gì về sinh, nếu đầu công nhà ấy còn một cái rãnh, một cái ngõ lầy lội của làng. Nó cũng vẫn chưa có lợi gì, nếu những người chui dưới mái nó vẫn còn phải đồ rác, phóng uế và rửa rau, vo gạo trong cùng một cái hồ của làng... Cho nên, thà quí sức về để chỉ đổi mới một làng thôi, còn hơn là chia sức ra đổi mới từng nhà một.

Thế nghĩa là ở thôn quê, mục đích hội không nên bó buộc trong vòng nhà riêng một, mà phải lan rộng tới một xóm, một làng. Còn ở tỉnh, công việc làm sẽ có thể như ý các ông định. Tôi xin thêm vào đây mấy ý kiến sau này cho rõ ràng công việc làm của hội, mong ông công bố để các độc giả cùng biết.

Mục đích hội : bài trừ các nhà hàng tối ở tỉnh và ở thôn quê.

Công việc sẽ thực hành của hội
a) Ở TỈNH :

1-) Điều tra xem những nhà nào ở đồng người quá (có nhà tới hơn trăm người ở), yêu cầu các nhà chức trách can thiệp vào.

2-) Những nhà nào tối tệ quá, xin thành phố bắt phá đi không được cho người ở nữa.

3-) Đồng thời hội bỏ tiền ra hoặc ở trong tỉnh, hoặc ở ngoại ô để làm nhà cho thuê rẻ tiền. Tiền

VỀ VIỆC LẬP HỘI « ANH SÁNG ». CÓ NHIỀU BẠN NHIỆT THÀNH DỰ ĐỊNH LẬP MỘT CUỘC HỘI HỢP ĐỀ THẢO ĐIỀU LỆ VÀ XIN PHÉP. KHI NÀO HỢP VÀ HỢP Ở Đâu, NHỮNG NGƯỜI ĐỪNG MỜI SẼ CÓ LỜI CÔNG BỐ TRÊN CÁC BÁO. RẤT CÓ HY VỌNG HỘI THÀNH LẬP.

Hôm nào hợp xin các bạn hưởng ứng đến cho đông để tỏ lòng nào nước đối với một công cuộc ích chung. Nhất là các chị em về phái phụ nữ, lúc này là lúc các bạn có dịp để tỏ ra rằng các bạn đã « quả quyết bước qua ngưỡng cửa gia đình làm các công việc xã-hội ». Công việc của chị em vượt ra ngoài những cuộc chợ phiên. Chị em đã mạnh bạo hơn chút nữa, và đã muốn dùng tay vào « những công cuộc gây dựng ». « Xã hội sẽ được hưởng những tấm lòng vị kỷ bấy lâu ẩn núp trong gia đình ».

Khi hội thành lập rồi, giúp vào công việc chung. Ngày Nay vẫn dành riêng một trang để làm việc tuyên truyền cho hội, để lợi dụng những lời thông cáo và để các bạn xa gần có chỗ bàn luận trao đổi ý kiến như hiện nay.

Những nhà ở vùng Quảng Ngãi, Sông Cầu có một kiến trúc đặc biệt không giống kiến trúc ở các nơi khác. Xin các bạn ở vùng đó gửi bài về cho biết rõ những cái đặc biệt ấy.

Bài gửi rất nhiều mà số trang « Anh-Sáng » chỉ có một, vậy các bạn chịu khó đợi : chúng tôi sẽ lần lượt theo thứ tự đăng dần. Xin các bạn viết một cách vắn tắt, miễn đủ ý, để khỏi mất nhiều chỗ.

Ngày Nay

thuê ấy sẽ cứ thu về để làm nhà chỗ khác.

4-) Tìm cách khuyến khích các nhà mới làm có mỹ-thuật và hợp vệ-sinh, vừa để giúp cho thành phố có vẻ mỹ quan, vừa để diu dắt con mắt thương thức mỹ-thuật, kiến trúc của dân chúng.

5-) Hội đứng bảo lãnh cho những người có đất mà muốn vay tiền làm nhà (theo những điều kiện của hội).

6-) Hội sẽ lập đài kỷ niệm khắc tên những người già nào khi chết đi mà quyền cho hội hoặc nhà, hoặc tiền, hoặc đất. Đài ấy lập ở khu nhà của hội.

Và tất nhiên là phải nghĩ các kiêu nhà cùng là có các thợ tinh xảo.

b) Ở THÔN QUÊ

1-) Phải có những bản vẽ kiêu

Cùng các nhà buôn

Bản hiệu đem nhập cảng trước nhất vào xứ Đông - Phan nghệ dệt áo tricot ; mở đã lâu năm, có đủ các thứ máy móc, tới tận mua bên Pháp và Đức, kinh-nghiệm nhiều nên bản hiệu chế ra nhiều kiêu áo mới rất thanh-nhà và hợp thời.

Áo sợi (coton) cũng như áo laine đều dệt và may rất kỹ lưỡng, nên áo của bản hiệu bao giờ cũng đẹp và bền.

Áo CỤ-CHUNG nổi tiếng là tốt, đẹp không kém gì hàng tây, được Quốc-Dân hoan-nghênh. Gần đây có nhiều kẻ bắt chước tên hiệu và kiêu áo, xin các ngài nhận kỹ kéo làm, cũng mất đồng tiền mua, phải hàng xấu chóng rách.

Mua buôn, mua lẻ xin lại chính hiệu CỤ-CHUNG số nhà 100 phố hàng bông Hà Nội.

CỤ-CHUNG

riêng, kiêu nhà thành từng khu, từng làng, từng huyện. Trong những bản vẽ ấy không những phải có các kiêu nhà mới, còn phải có các đường đi sạch sẽ, phải có ống lọc nước, phải có nhà vệ sinh công cộng, có chỗ chơi cho trẻ con, v. v...

2-) Phải xin với các nhà đương chức giúp sức để bắt đầu hội làm ngay trong mỗi hàng phố một làng theo kiến trúc mới để làm mẫu cho các nơi khác nước lòng đổi mới.

3-) Khi thành rồi, đặt cho làng ấy một tên mới.

4-) Rồi lấy ngày khánh thành làm kỷ niệm, tổ chức những cuộc chơi thăm vùng ấy, và các trò vui cho dân quê các nơi khác đến xem. Rồi các báo chụp ảnh những nơi ấy mà truyền bá cho rộng chủ nghĩa.

Và đại khái làm các việc tuyên truyền như : diễn thuyết, in sách cổ động, in quảng cáo và in các kiêu nhà mới cho những người muốn làm nhà.

Những công cuộc cùng một tính cách như vậy ở các nước Âu-Mỹ không thiếu. Và lại ta còn cần đi bắt chước dấu hơn là bắt chước nước Pháp, cái nước từ muôn dặm tới đây, chỉ cốt làm gương mẫu cho ta theo.

Đỗ-Quyên (Haiphong)

Của ông Vũ-văn-Điềm

NAY nếu hội « Anh-Sáng » thành lập, tôi sẽ xin tận tâm giúp hội về những việc kẻ dưới đây :

1-) Xin đứng lập một chi nhánh ở Bắc-sơn để giữ việc tuyên truyền cho hội trong ba huyện dưới đây đều thuộc quyền đại lý Phố-bình-gia : Bắc-sơn, Bình-gia và Bằng-mạc.

2-) Đứng xin phép mở cuộc lạc quyền trong ba huyện đó để lấy tiền giúp hội về việc thực hành.

Vũ-văn-Điềm (Phố-bình-gia)

(Còn nữa)

S

N

G

TRUYỆN DÀI của NHẬT LINH

(Tiếp theo)

MỘT người cô bạn chân xinh như em không thể nào vất vả, nghèo khổ được.

Diễn cười :

— Anh lại biết xem cả tướng chân nữa kia à ?

Bỗng nàng ngừng bật, chau mày nhìn chăm chú; trong cổ cô dề một cái rồ rách dựng một bát cơm đầy nén chặt và mấy quả cà héo đen, bữa ăn của người đàn bà đang bắt cua dưới ruộng. Thoảng trong một giây nàng nhớ đến những bữa cơm khoai nàng phải ăn cho khỏi chết đói, hồi cha mẹ nàng mới mất. Nàng ngẫm nghĩ : từ bấy đến nay mình không nghèo nữa là chỉ nhờ ở cái sắc đẹp, song cái sắc đẹp một ngày kia sẽ tàn. Nàng vội xua đuổi ngay cái ý tưởng đó, cái ý tưởng ngờ vực mà lần đầu tiên, từ hôm về với Hiệp, nàng mới thấy vụt qua trong óc.

— Cái gì thế, mình ?

Diễn tươi cười đáp :

— Không... Anh xem tướng thế mà đúng đấy. Em không bao giờ phải khổ sở, nếu...

Nàng sờ chân vào giày, ngừng lên và cầm tay chồng kéo dấy :

—... Nếu anh cứ mãi mãi yêu em như thế này.

Qua khỏi mấy khu ruộng, hai người lại lên ngựa. Đi được một quãng, Diễn hỏi chồng :

— Sắp đến chưa ? Em mệt quá rồi.

— Sắp đến nơi.

Trèo qua một cái đèo, hai người thả ngựa cho ăn cỏ, rồi tháo túi đựng các thức ăn. Diễn ngả nón sửa lại mái tóc và lắng tai nghe :

— Róc rách có tiếng suối chảy đầu đây mà nhìn mãi không thấy.

Hiệp sàch túi đồ ăn bảo Diễn :

— Thôi, ta ra suối rửa mặt rồi ăn cơm.

Đến nơi, Hiệp chọn một chỗ có bóng cây bên bờ suối và rải trên cỏ một tấm vải trắng trong lúc Diễn ra suối vốc nước rửa mặt.

— Nước lạnh buốt cả tay, mình à.

Hiệp nhìn ra nói đùa :

— Và trời cả phẫn.

Diễn tháo giày lội xuống suối.

Nàng cúi nhìn nước gợn bọt và

vân cát bên cổ chân, rồi đứng yên đợi cát lắng dần dần, bàn chân nàng lại lộ rõ ra dưới làn nước trở lại trong. Một con cào-cào xòe cánh xanh đỏ bay đến bám vào áo Diễn. Nàng vỗ lấy và bắt chước hồi còn nhỏ cầm hai càng con cào-cào giơ lên và hát nghêu ngao :

Cào cào giã gạo cho nhanh.

Tao may áo đỏ áo xanh cho may?

Nàng sản cào hai ống quần, lội ra giữa dòng nước suối, quay lại hỏi Hiệp :

— Ở chỗ này hay có người qua lại không ?

— Không có ai đâu, tha hồ. Để tôi nhắm mắt lại cho mình khỏi thẹn.

Bỗng có tiếng ngựa hí và tiếng

sột soạt trong lá cây, Hiệp hỏi :

— Ai đấy ?

Có tiếng hỏi lại :

— Ai đấy ?

Diễn lưỡng cuống kêu :

— Chết !... Ai như anh Thái.

Nàng vội quay trở lên bờ, nhưng không kịp. Thái đã đến nơi và dừng ngựa bên suối. Chàng cố giữ vẻ tự nhiên, nói với Diễn :

— Chị đừng ra quá. Ở đây có cái việc xau lắm.

Diễn vẫn đứng yên dưới suối đáp lại :

— Chỗ nào ở vùng này, anh cũng thuộc cả ?

— Nhất là chỗ này. Vì mùa hè tôi vẫn tắm ở đây luôn.

Diễn dăm dăm nhìn Thái ngồi trên mình ngựa; không biết tại sao lúc đó, nàng thấy Thái giống một tình nhân cũ của nàng, một tình nhân đã vì quá yêu nàng mà từ từ ba năm trước đây, nay như đột ngột hiện về với nàng ở giữa cảnh núi rừng hùng vĩ. Trong một lúc nàng quên cả Hiệp, nhìn Thái bằng hai con mắt thêm thương và thấy Thái ngồi vững trên lưng ngựa có một vẻ đẹp cứng cáp, khỏe mạnh khác thường. Nàng lấy làm thẹn với ý nghĩ của mình, vội lấy giọng thân mật như chị nói với em, hỏi Thái :

— Anh coi dân gỗ chưa ?

Thái đáp :

— Tôi vừa ở trên rừng chám về.

Toan vào đây nghỉ, lại gặp ngay được anh chị, tình cờ quá.

Thái đã nói dối : Chàng không

ên rừng chăm coi dân gỗ bao giờ.
Sau khi Hiệp và Diên đi, thì chàng cũng cưỡi ngựa vào rừng. Chàng không muốn gặp mặt hai người, nhưng lại sợ gặp mặt; từ sáng, đi lang thang khắp các rừng, chàng thấy việc đi tìm Diên là một cái thú lạ, nhưng chàng sợ không dám phân tích lòng mình để xem vì sao lại là một cái thú.

Diên bảo Thái:

— Anh ở đây an luôn thế. Có đủ ba người ăn.

Thái buộc ngựa và đến giúp Hiệp bày các thức ăn lên tấm vải. Diên lại gần nói:

— Hai ngài làm giúp hộ, tôi mệt quá.

Rồi nàng đặt mình xuống bãi cỏ, nằm ngửa nhìn trời, hai tay quặt ra phía sau đặt dưới đầu làm gối. Nàng lim dim mắt, thở mạnh một cái, nói:

— Có ngoài nắng thơm lạ.

Mấy cây cặm-lai cạnh lá xoe ra ngay trên chỗ Diên nằm, nhưng vì cao quá mà lá lại thưa, nên Diên tưởng như bóng cây không chiếu được tới đất. Là nhỏ lán lán và xếp đều in lên nền trời trông tựa một bức thêu hoa trên nền lụa xanh màu lam nhạt. Một con bướm trắng bay loảng quăng trong cành cây rồi bỗng như chiếc lá rụng, là là rơi xuống chỗ Diên nằm.

Hiệp xếp xong gọi vợ:

— Xin mời nàng tiên dưới suối lại uống rượu vang.

Diên vừa cười vừa lại ngồi sát cạnh chồng. Nàng nhìn đồ ăn, nuốt nước bọt, và cảm xúc dễ lên môi:

— Mời hai ngài.

Vì mặt Diên vừa cười xong không có phần nên Thái thấy, nàng lộ vẻ đẹp riêng khác mọi ngày thường—có cái hương vị mát mẻ của rau nguồn mới hái. Hiệp lấy làm khó chịu về dáng điệu lạ lẫm của Diên khi đưa cốc lên môi khiến chàng nghĩ đến rằng trước kia với những người khác, nàng đã có cái dáng điệu đó. Chàng không trách gì Diên vì cử chỉ của nàng rất tự nhiên, thẳng thắn, chàng khó chịu chỉ vì có Thái ngồi đó.

Suốt bữa cơm, Diên luôn luôn cười đùa; hơi rượu bốc lên làm nàng đỏ bừng má và quên cả giữ gìn trước mặt Thái. Hiệp ngồi yên không nói gì. Diên tình nghiến nhìn chồng:

— Hôm nay nhà ít lời nhỉ?

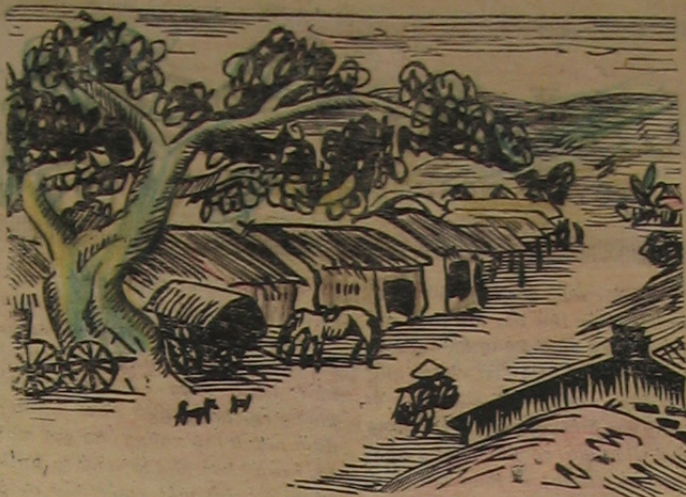
Hiệp đáp lại vẫn tắt:

— Tôi uống rượu vào không hay nói lời thôi.

Thái hiểu ý, ăn vội vàng cho xong, rồi đứng dậy từ cáo:

— Xin lỗi hai anh chị, tôi phải về sớm, còn bận việc ở nhà.

Khi Thái đi rồi, sau một lúc yên lặng khó chịu, Diên nói:

— Tinh nết mình lạ quá.

Hiệp đáp:

— Minh bây giờ lại trách cả tôi đây à?

Câu trả lời cô về chịch thương làm Diên tủi thân. Nàng nén giận dịu dàng nói:

— Minh không nên thế. Minh không nên để anh Thái anh ấy giận.

— Nhưng tôi có làm gì đâu. Anh ấy giận thì tôi cần gì.

— Không phải thế. Nhưng không nên làm mất lòng một người đã chịu ơn mình. Nên thương người ta, mới phải.

Hiệp nhìn vợ, nói thông thả:

— Thương, mình thì ai mình cũng thương.

Diên rướm rướm nước mắt, cười nhạt, nói:

— Ra mình nghĩ cả cái tình yêu của em. Sao mình nỡ nói những câu tàn ác như thế. Em đã muốn quên...

Hiệp biết mình đã nói quá lời.

— Anh chột lỗ miệng xin lỗi em. Em yêu anh, tin ở anh thì em đừng hay nghĩ xa gần, tránh lòng vì một câu nói lỡ...

Chàng âu yếm đặt đầu Diên vào vai mình, rút khăn lau nước mắt, nói như van lơn:

— Anh xin lỗi em... Khổ quá! Chúng mình hóa diên hay sao?

Em đã biết anh không có em thì anh không sao sống nổi.

Diên giờ hai tay ôm vòng lấy cổ Hiệp:

— Em cũng vậy.

Nàng nhìn thẳng ra trước mặt, thì thầm kể lể:

— ... Cô anh thì em mới sống được đến bây giờ, em mới thấy sống là vui. Nếu một ngày kia,

anh không yêu em, thì em không biết sống ở trên đời này làm gì nữa... Em sợ lắm, anh ạ.

— Không, em không sợ.

Hiệp nhìn Diên ngạc nhiên vì chưa thấy lúc nào nàng đẹp như

lúc đó. Chàng mê man nói:

— Trời, em đẹp quá. Yêu em quá không biết nói ra làm sao nữa!

Diên và Hiệp đều lấy làm lạ rằng câu truyện vừa xảy ra đã như kích thích hai người yêu nhau đắm thắm hơn lên.

Hiệp cầm lấy tay Diên làm bầm:

— Anh không sao tưởng tượng lại có thể sung sướng được đến như thế này!

Diên nhắm mắt lại, gục đầu vào cổ Hiệp, nói tiếp:

— Những lúc sung sướng em cứ muốn nhắm mắt lại để nhận thấy rõ cái sung sướng của mình hơn.

Hiệp lay cho Diên mở mắt ra và mỉm cười nói:

— Em nên mở mắt ra nhìn kỹ lấy cảnh chỗ này, để sau để nhớ lại một cái kỷ niệm êm đềm nhất trong đời chúng mình.

Lúc bấy giờ đã quá trưa. Trời im gió; ánh nắng lấp lánh trên giòe vuốt như những ngôi sao sáng trời sau cỏ thưa.

Hiệp và Diên lắng tai nghe: trong bãi cỏ trước mặt có tiếng chim hót riu rít. Đưa mắt nhìn mãi, Diên thấy lộ ra trên cỏ cái đầu một con chim sơn ca, rung động thật nhanh, lòng bồm và lòng cô sù ra. Con chim đột nhiên bay vụt lên cao, vừa bay vừa hót. Hai người đưa mắt nhìn theo; con chim nổi lúc một nhỏ, nhỏ dần, chỉ còn là một chấm đen in lên trời, song tiếng hót riu rít trên cao nghe vẫn rõ. Một con chim nữa ở trong đám cỏ cũng vụt bay lên, trong khi khắp các nơi tiếng hót của những con chim khác cũng nổi lên một loạt như khúc hoa nhạc để tiễn đưa. Bỗng con chim ở trên không rơi thẳng xuống, như một hòn đất ném từ trên cao; khi gặp cỏ bay sâu thì hai con đứt cánh vảo nhau, rồi là là xuống cạnh suối. Chim đã khuất trong cỏ nhưng tiếng hót vẫn còn riu rít mãi chưa thôi.

Diên ngẩng thờ nhìn chồng, hỏi:

— Chúng nó làm gì thế, mình?

Hiệp đáp se se:

— Đó là hai vợ chồng con chim sơn ca...

Rồi chàng thì thầm bên tai Diên:

— Chỉ có tình yêu làm cho mình thấy đời là quý và sống ở đời là vui.

HẾT PHẦN THỨ NHẤT

(Còn nữa)

Nhất-Linh

BÁO MỚI

« Tiểu thuyết thứ Ba » của ông Đoàn-như-Khuê sáng lập, do nhà in Mai-Linh Hanoi-Haiphong chủ chương, sẽ ra số đầu ngày 27 Janvier 1937 này.

Báo quán, số 7 phố Hàng Phèn, Hanoi.

HỘI CHỢ NĂM NAY

Nhà chuyên môn
PHONG-TÀI đã chứng
bày tại gian hàng số 19
dãy chữ F rất nhiều

kiểu giày dòn ông và giày kim thời mới, lạ, có mỹ-thuật chưa từng đâu thấy. Và nhất định bán chiều hàng bằng một giá rất hạ.

PHONG - TÀI
43, Phố xe Địch Hanoi
Chỉ định
Số 2 và 18 Phố hàng Bò

Dây mũe theo kiểu dăm

BÁC LÁI ĐÒ LAURENT

TRUYỆN NGÂN của EUGÈNE DABIT

Trích trong « Train de vies » (một đoàn đời) tác phẩm cuối cùng của Eugène Dabit (1899-1936)

Từ Paris đến Rouen, từ Conflans đến Tours, người ta gọi chàng là « bác lái đò Laurent » như khi ở nhà trường. Nhờ về một đời làm lưng, chàng có bộ ngực nở rộng, hai cánh tay chắc chắn, hai cái chân không bao giờ mỏi mệt, và tiếng nói sang sảng đi xa. Mặt chàng quen chịu nắng, chịu rét, sắc da rám, nét đã cứng cỏi, một gương mặt có vẻ tự hào, với bộ ria cụp, với hai con mắt xanh phản chiếu ánh nước sông. Chàng cần mẫn, khéo léo, vui vẻ, hòa nhã; chàng quen những người mở đập, những chủ đóng tàu, và biết cư xử để không làm hại một ai.

Chàng thấy ngày tháng trôi mau và, như nước sông chảy mãi không dừng. Chàng lấy vợ ở một thành phố thờ đầy than khối, tại miền Bắc: Tóc nàng màu nhạt giống tóc bà cụ Laurent; nàng giản dị, can đảm. Hai vợ chồng được một đứa con mà họ đã gửi về quê ở với ông bà. Những buổi chiều hè, ngồi phía sau thuyền, tay vịn bánh lái, trong chuyến xuôi cuối cùng trên sông Seine của chiếc « Adrienne », Laurent nghĩ thầm: « Đời cứ thế này mà nhắc đi nhắc lại mãi. » Meulan, Nantes, Bonnières, Vernon rồi Rouen. Chàng thuộc lòng những đảo xanh tốt thường ghé đậu thuyền, những luồng nước nguy hiểm của con sông, những nơi sấn cá, những đập mà ở đấy người ta đến hàng bắt dơi, và những hàng cơm mà người ta thường vào làm cốc rượu. Hôm qua, hôm nay, buổi mai, bao giờ cũng thế, tháng ngày lăn đi như lăn sóng sông.

Rồi một năm Laurent phải chặt vật mới kiếm được hàng mà chờ. Những công-ty vận-lái, có từng đoàn tàu nhỏ, ra cạnh tranh với các chủ thuyền; bọn họ bắt đầu thả trên sông những thuyền buồm chạy bằng máy. Bên cạnh những thuyền sà-lây, chiếc « Adrienne » uể-oải, nặng nề trôi, nhàn nhèo, lặn tạ, chậm chạp như một ông già lười nước. Laurent nhận thấy nó ngắc ngoải sắp chết, dù chàng săn sóc, buộc bó các vết thương cho nó.

Chàng cũng vậy, mỗi năm một tuổi, thêm già. Ngắm bốn mùa thay đổi, chàng không vui nữa, chàng sợ mùa đông giá rét, mùa hạ với

giòng nước sông bốc hơi khói dưới lửa trời, mùa thu với làn mây mù sương tỏa; mùa xuân không làm chàng rạo rức nữa; vợ chàng mặt kém tươi, mắt kém xanh; con chàng vào làm công cho một xưởng máy. Bấy giờ, có khi chàng nghỉ việc hàng tuần, ở Rouen, hay ở Conflans-Sainte-Honorine; chàng sửa sang lại thuyền Adrienne,

lắc đầu, tự biết rằng mình trượt lạc, rời rạc, vô ích như thuyền Adrienne của mình. Rồi một ngày kia chàng sẽ không đi sông nước nữa, liếng sóng vô đều đều sẽ không ru chàng ngủ nữa. Chàng dấm mạnh tay xuống bàn gọi một cốc rượu khác. Một lần chàng đánh nhau với chủ một chiếc tàu máy khá ố kia: chàng bị thua; chàng

nước ngấm ngấm thấm qua thân nó; mỗi ngày lại phải thay. Nhưng Laurent có cần gì! Thời vận tài phồn thịnh đã qua rồi. Trong những hàng quán bán thịt, chàng thuật lại đời mình cho bọn thiếu niên nghe: những kỷ niệm của chàng làm cho chàng đau lòng và say sưa như khi uống rượu. Với thuyền Adrienne, chàng đi sáu vào trong làn nước tối. Cha mẹ chàng qua đời; chàng bán nhà lấy tiền tiêu, vì chàng không làm việc nữa.

Một ngày, chiến tranh bùng nổ bùng ra, chiến tranh, sự ô-uế ấy! Con chàng lòng quân và bị giết. Mấy tháng sau, vợ chàng chết. Chết là may cho nàng: nàng tàn tạ, ốm-o như thuyền « Adrienne ».

Còn một mình chàng ở trên chiếc thuyền của chàng. Trong hàng giờ, chàng đứng nhai bồm-bồm nhìn nước chảy, nhìn chiếc tàu đi qua giắt theo sau một đoàn sóng với những ngọn cờ gió đưa bay phấp phới.

Tới khi hết tiền, chàng bán thuyền Adrienne cho một người buôn sắt vụn để kiếm lấy miếng ăn. Một buổi chiều chàng đi Paris, đến trọ bên bờ vận hà Saint-Martin, trong một hàng cơm bán thịt. Nhưng đứng ở cửa sổ, chàng trông thấy những sóng chậm rãi đi trên giòng nước đục ngầu.

Người ta quen biết chàng nên chàng kiếm được việc làm. Chàng kéo giầy thuyền ở xóm Villette, theo gióc sông Saint-Martin. Hồng hồng! Giầy cọ sát như cưa vãi chàng.

...Chàng mặc rách rưới. Chiếc áo lót phong phanh để hở bộ ngực đầy lông; chẳng mấy khi chàng đến tắm gội, nên mặt chàng râu ria đâm tua-tua. Bấy giờ người ta gọi chàng là bác khỉ độc Laurent! Chàng không tắm rửa nữa! Ồ! Chàng không còn yêu mến, thêm thường nước như xưa. Sự sạch sẽ, sự ngăn nắp, sự sung sướng đều là những ý tưởng đã chết hẳn trong tâm hồn chàng.

Những buổi chiều hè, chàng nằm dài trên sườn bờ vận hà, gần công viên Jean Jaurès. Chàng nhìn chiếc tàu giắt, trên đó các cô thợ giặt cầm chày đập quần áo, và xa hơn một quãng những chiếc thuyền mang tên các tỉnh mà chàng đã qua trong thời niên thiếu. Chàng nằm mãi trên cỏ tơ, bên cạnh bọn

nhưng ngày sung túc không thêm với và trở lại, mà Laurent thì từng đói, mòn mỏi.

Từ đó, chàng thường lê gót trên các bến tàu. Chàng vào lầu quán gọi một cốc rượu rồi ngồi uống kẻ cà, nhấm nháp. Một đôi khi anh em bạn đến hàng, họ kêu: « Kia! bác lái đò Laurent ». Chàng chỉ

trở về thuyền Adrienne, người say mềm, lòng căm tức, hồ thẹn, chán nản.

Công việc đình đốn hẳn: chàng mất cả cái thú đi tìm kiếm việc. Ở một góc bến không người, thuyền Adrienne nằm mục nát với đoàn thuyền khác. Laurent không ngắm tới nó nữa, không sơn nó nữa, và

Đã có bán

mac tin

KỊCH CỦA J. J. BERNARD
do VI - HUYỀN - ĐẮC dịch

Một quan niệm mới về nghệ thuật soạn kịch. Một bài thơ của một truyện tình đau thương lặng lẽ và êm đềm
Đời Nay xuất bản

Giá 0\$65

phụ vắc họ gọi chàng là thủy thủ nước ngọt, vì suốt đời chàng chỉ quanh quẩn trong sông, đó là một sự thực. Chàng đáp lại, rồi cắt thẳng : uể-oải, chàng xuống bến Jemmapes.

Chàng đã tra trong hết các hàng quán ở góc bến; ở hàng nào chàng cũng bị sự khốn quẩn đuổi ra. Chàng trông thấy dựng lên những nhà mới; ở xóm ấy cũng vậy, mọi vật đều theo thời gian đổi khác. Chàng dừng gót trước nhà « Poliel và Chausson ». Ở đó, những thuyền nhỏ, trắng như thạch cao nhắc chàng nhớ tới vận hà Berry : một lần chàng đã đi sông ấy trên chiếc sường của một người bạn nghề. Chàng lững thững bách bộ, vượt qua viện lễ-bàn Benoit Malon, vì chàng ngủ ở chuồng ngựa của một nhà vận tải bằng xe. Vừa đi, chàng vừa liếc con mắt thêm muốn nhìn vào những từ điển : kinh trong hàng nằm ra những ánh lửa. Khi chàng bước vào hàng, người ta kêu : « Kia ! bác khi độc... Laurent ! » Chàng uống nửa cốc rượu đỏ, thần nhiên, chàng đề ý đến một ai.

Các tuần lễ cứ như thế trôi đi. Chàng không có gia-dinh nữa, nhưng từ xóm Villette đến xóm Bastille ai nấy đều quen biết chàng. Một lần ở đập « Thuyền-xưởng », chàng đã đóng một vai trong cuốn phim chớp bóng : « Hai đứa trẻ » ; chính chàng đã mở cửa đập cho hai đứa trẻ trốn đi. Người ta nói đến việc ấy ở trên bờ vận hà nên một đạo chàng đã trở lại với cái tên « bác lái độ Laurent ».

Bấy giờ thì hết. Laurent nhận biết mình vô dụng. Tóm lại, đời chàng qua rất chóng. Có một thời, chàng là một tay trai tráng giàu lòng quả cảm, và về mùa đông cũng vậy, chàng bơi lội vui thích ; một thời, công việc không làm chàng sợ hãi, và bơi thuyền trên một con sông lạ đối với chàng là một sự mạo-hiểm đầy thú vị. Ngày nay thì chàng chẳng thêm muốn, ước mong một sự gì nữa.

Chiều hôm nay, chàng vào một hiệu điểm : ở đây người ta còn

cho chàng uống chịu. Hàng giờ, chàng ngồi « nhai lại » những kỷ niệm như các ông già. Chủ điểm thu dọn bàn ghế. Thôi, phải ra : chàng đứng dậy.

Hôm ấy là một ngày trong tháng một, Laurent rét ; chàng áp vật áo mỏng che ngực, gù hai vai xuống, thọc hai tay vào túi rộng. Bờ sông vắng, đèn cây đều

thắp đều qua đời như những kẻ chết đuối trong sông. Xa một quãng nữa, có một xưởng than : chàng đã làm việc ở đây trong vài tuần lễ. Bấy giờ, các sường đều chạy bằng máy, và người ta đóng mở đập bằng trục điện. Song những bao năng năm mươi cân, tuổi già của chàng không vác nổi nữa. Và lại, vác làm gì ?

tắt, nước tối âm-u. Nhưng chàng có thể nhắm mắt mà tiến bước được, vì chàng thông thuộc đường lối như đi trong nhà mình ! Ở đây có một công-ty : công-ty mỏ kẽm ở miền thượng-du xứ Bắc-kỳ và xứ Lào ; những tên ấy làm chàng mơ mộng. Laurent, thủy thủ nước ngọt ! Xuống một quãng, có những nơi chứa đồ nich chất biết bao thức quí lạ, lợi ích. Chàng, chàng chẳng có một tí gì : đá chàng, và chốc nữa chàng sẽ ngủ trong rơm, chàng sẽ nghe tiếng đuôi ngựa đập sườn. Như ngày tốt đẹp trên thuyền Adrienne. Hừ ! chàng không phải là một thằng què quặt bỏ đi, chàng đã được hưởng một phần hạnh-phúc, phần hạnh-phúc mà chiến tranh và bọn cướp đã cướp mất. Vợ, con, bạn,

Chàng dừng lại, tự nhủ thầm : « Sao cứ sống mãi ? » Chàng cảm thấy rằng chỉ việc bỏ rơi mình xuống sông, để giòng nước trôi đi là sẽ có thể gặp mặt vợ, gặp mặt cha mẹ ở nơi thủy phủ. Như thế này này, đưa người về đằng trước một tí, can đảm hơn lên một chút, Laurent ơi, thế là xong đời.

Một cơn gió làm dân mặt nước, chàng nghe thấy một tiếng kêu se se. Đó là tiếng hát của con sông, tiếng mà chàng quen lắm, tiếng sông vỗ mạn thuyền Adrienne. Làn nước xám, lam, xanh, màu thay đổi luôn luôn, mà chàng đã yêu hơn yêu vợ, và nó đã đem hết ái-tình ra yêu lại chàng. Tưởng đến sau này phải nằm ngủ giữa đám đất dày, nặng, cái ý nghĩ ấy làm cho chàng khiếp sợ. Chàng vẫn

nhích gần lại, trông thấy bóng mình chìm đáy nước, hình ảnh thâm sâu của một chàng Laurent đương gọi.

Nhưng chàng lại lại. Đã biết bao lần chàng trông thấy cứu vớt kẻ chết đuối, mặt xanh nhợt, chân tay sưng bồng, quần áo dán sát vào thân thể. Mỗi khi vớt được xác, những người coi đập nhận được một món tiền thưởng. Nữa chàng rơi xuống sông ở quãng này, gần phố Grange-aux-Belles, thì chắc chàng cha Coquereau to lớn kia sẽ dùng cu-liềm kéo chàng lên. Và nó sẽ kêu : « Lại một anh Do thái ! » Rồi sẽ liếp : « Ô này ! bác khi độc Lanrent, rõ thương hại-lão già ! » Một lát sau, bạn bè sẽ đi uống cốc rượu ở hàng cà phê « Hàng-hải ». Laurent làm như thế.

Nhưng, chàng không nhúc nhích. Nước chảy, chảy không ngừng, gieo xuống chân đập, và xối bọt lên ; trong giờ lâu, chàng nghe tiếng ào ào. Rồi chàng ngược mắt nhìn dãy nhà đen, những xưởng máy với hàng ống khói như những cánh tay giờ thẳng lên trời ; bỗng chốc, chàng vụt thấy một bọn người xúm xít quanh mình, và cười đùa chế riếu ; bọn người ấy, không một ngày nào là không hồng hách, đe nạt chàng, ngay từ hồi họ bắt đầu thả xuống sông Seine đoàn lũ máy của họ. Chàng muốn xa lánh bọn họ, nhưng thấy chán mình cũng nhấc ; chàng muốn rời khỏi Paris, ngấm lại một lần nữa những cảnh rộng mênh mông làm man mác tâm hồn, những bờ sông đầy hoa cỏ và ri rầm cùng tiếng sóng vỗ, những bến nham nhảm những thuyền mới mới nằm kề mạn.

Chàng cố ráng sức, đã một chân ra phía trước, vấp vào cái giáy chèo buộc thuyền ; chàng hụt căng, rơi vào quãng không, miệng kêu se se : « Á ! » : đó là lời than phiền, mà đó cũng là một hơi thở sung sướng.

Khái-Hưng dịch

MỚI LẠI

PETROMAX

N° 826 — 300 bougies
1 litre dầu đốt đúng 12 giờ
N° 821 — 200 bougies
1 litre dầu đốt đúng 18 giờ
N° 900 — 100 bougies
1 litre dầu đốt đúng 26 giờ
Chỉ có thứ đèn n° 824 N là
sống bằng dầu lửa mảtho.

Sáng 300 bougies

Đèn MANCHON kiểu mới rất tối tân

SÔNG BẮNG DẦU LỬA Đèn hiệu PETROMAX n° 824 N ĐỐT BẮNG DẦU LỬA
Chàng cần phải dùng đến dầu alcool mà sống như trước nữa

Hiệu đèn Petromax n° 824 N mới phát minh lại bên Đức
Ai thấy cũng đều khen ngợi vô cùng, mảy-móc gần-dị
đơn-sơ dùng rồi có thể sửa lấy một mình được
Cách đốt rất dễ ; có sẵn ống bơm để chứa dầu lửa dính luôn trong bình đèn, khi
muốn sống, chế đầy dầu lửa vào ống chứa rồi chỉ cần bơm có 9 hay 10 cái là có đủ
dầu tràn lên chỗ để sống, trong lúc sống ngọn lửa cũng xanh biếc như ngọn lửa dầu
alcool chứ không có khói, một lần chế dầu vào ống chứa có thể sống được mười mấy lần
Đèn Petromax n° 824 N là kiểu đèn rất lịch-sự, tinh-xảo, không kiểu
đèn nào sánh bằng, không hao dầu, không sợ chực-chắc điều gì
Đèn Petromax bán ra đều có bảo kiết luôn luôn

Établissements DAI-ICH

Chuyên môn bán các hiệu đèn danh tiếng và đồ phụ-tùng các hiệu đèn đều có đủ
N° 29 Boulevard Tổng-Đốc-Phương — CHOLON

GIA ĐÌNH

TRUYỆN DÀI của KHÁI HÙNG

(Tiếp theo)

THẤY vợ lúng túng tìm câu trả lời, An nói đỡ:

— Bầm, hôm nọ anh ấy có về chơi con, anh ấy là bạn thân của con.

— Thế à?

Bà án chau mày suy nghĩ, rồi bảo chồng:

— Ông tham Toàn nào thế, tôi không nhớ đấy.

— Bà quên rồi à? Ông ta là bạn học chữ nho với tôi ngày xưa.

Khi tôi tri huyện Tiên-du, ông ta vẫn về chơi...

— À, tôi nhớ ra rồi. Ngày ấy, ông ta thường đem theo thằng con nhỏ.

— Chính thằng Hạc đấy.

— Thế à? Vậy năm nay nó bao nhiêu tuổi rồi nhỉ?

An vui mừng đoán chắc công việc mới giới của mình thế nào cũng làm xong xuôi. Chẳng liềm đáp:

— Bầm mẹ, năm nay anh Hạc mới hai mươi.

Nhưng chàng kinh ngạc xiết bao khi nghe thấy mẹ vợ quay ra nói với ông án:

— Rõ tôi nghiệp cho thằng bé. Rồi sau chừ biết ông ta có lấy ai không, ông nhỉ?

Ông án lãnh đạm trả lời:

— Tôi cũng chẳng biết nữa! Hình như về sau ông ta lấy người vợ tây ấy, thì phải.

— Cái người vợ tây đã làm cho vợ chồng ông ta bỏ nhau?

— Hình như thế.

An nghe lạnh cả người. Chàng đưa mắt nhìn Nga như để thăm trách vợ sao rõ chuyện lại không báo cho mình biết trước. Nhưng ông án quay ra hỏi:

— Còn cô biết cậu ta đã vợ con gì chưa?

An lại hy vọng, vội đáp:

— Bầm chưa, anh Hạc kén chọn cẩn thận lắm.

Bà án bĩu môi:

— Bầm mẹ, con tưởng kén về chỉ cốt người rề xúng dằng thôi, chứ cần gì cha mẹ người ta.

Bà án lạnh lùng không thêm đáp lại, rồi ăn cơm xong, bà bảo với chồng ở trước mặt Bảo:

— Cậu An bây giờ cậu ấy an

lại nói rằng hy vọng lắm, và xin cứ vững tâm chờ đợi.

Nhưng tết năm ấy, Bảo về nhà được nghe cha mẹ nói với nhau về gia đình ý trung nhân của mình với một giọng khinh bỉ, và thương hại. Nghe cha quay

nói tự do quá nhỉ.

Ông án cười:

— Ấy, bọn tây học họ văn thế cả đấy!

— Cậu ấy lại bảo lấy vợ già chồng cho con, không cần đòi bên cha mẹ là người tử tế.

Biết rằng công việc mới mạnh không xong, hôm sau vợ chồng An xin về thăm. Cách đó mấy ngày, An nhận được thư của Hạc hỏi thăm tin tức. Chàng phúc đáp

ra hỏi: «Mày còn nhớ thằng Hạc không?» Bảo buồn rầu đáp:

— Bầm không.

Rồi vợ ngẫm nghĩ hỏi lại:

— Bầm cố phải anh Hạc vẫn theo ông tham về huyện ngày còn còn nhỏ...

— Chính đấy.

Bảo đổ ần những giọt nước mắt xuống đáy lòng. Đêm hôm ấy, nàng thức suốt đêm, cắn chặt vào miệng để dấu tiếng khóc.

Đến Hanoi. Bảo ốm nặng ngay, nhà trường đưa vào điều trị tại bệnh viện.

Sáng, chiều, Hạc đến cửa buồng vẫn an, nhưng không một lần nào dám vào phòng. Lén Hanoi thăm em, và thấy bệnh của em có chiều trầm trọng, vợ chồng An về làng Đông đem truyện riêng của Bảo ra nói với ông án bà án.

Bà án nổi cơn thịnh nộ và đòi bắt ngay Bảo về không cho học nữa. Bà bảo chồng:

— Đấy ông coi, cho con gái học chữ tây vào, để nó viết thư cho gái.

Nhưng An cố xin cho em vợ, và chàng nói nếu lần này mà Bảo thất vọng, thì chắc nặng chết mất, vì bệnh nàng coi nặng lắm. Ông án ngồi suy nghĩ, rồi hỏi thăm An về học lực, về tính nết của Hạc. An biết rằng ông án đã nguôi cơn giận, liền dùng hết lời tán tụng Hạc.

Hôm sau, cả ông án bà án và vợ chồng An ra Hanoi thăm Bảo. Thấy con gầy yếu quá, bà án khòe ăm lên, không nói được nữa lời. Còn ông án thì lạnh lùng, nghiêm trang bảo con:

— Ông tham Toàn muốn hỏi con cho cậu Hạc con ông, nhưng thầy mẹ còn muốn hỏi ý con đã, rồi mới nhận lời.

Bảo sung sướng quá ôm lấy mẹ, khóc hết nước mắt.

Tuần lễ sau Bảo khỏi hẳn.

PHẦN THỨ HAI

I

Một gian gác rộng ở phố Cửa đông trang hoàng sáng sủa, sạch sẽ và giản dị. Phía trong kê giáp tường một cái giường ngủ gỗ lát kiêu một bên cạnh một cái bàn ngủ và một cái tủ giường đứng cũng gỗ lát. Phía ngoài, và cách một cái bình phong sơn, là phòng khách và bàn giấy.

Tiếng hát ở thang gác. Tiếng chia trong ổ khóa. An mặt đỏ gay, mở cửa bước vào. Chàng vừa đi ăn về, vì đã hơn hai năm nay, từ ngày ra Hanoi theo học trường pháp chính, An đều ăn sáng ở một quán cơm tây. Chàng

(Xem trang 651)

BỮA TIỆC CÓ KHIÊU-VŨ

3 giờ trước khi đi dự tiệc mà còn không biết khiêu-vũ thì lại ngay số 12 phố Nguyễn - Trãi (cạnh bãi àng Dã) Hanoi hỏi M. J-DOD là chắc chắn nhảy được ngay

HAI THẾ GIỚI

TRUYỆN NGẮN của PHẠM-VĂN-BÌNH

SÁNG hôm ấy, Văn dậy thấy miệng khô khan, tinh thần mệt mỏi, khác hẳn mọi ngày.

Mở mắt ra, Văn tưởng chừng như ở một thế giới xa lạ, không giống cái thế giới mà Văn vẫn quen sống xưa nay.

Văn lấy làm ngạc nhiên thấy mình ở trong một căn phòng lộng lẫy, nằm trên một chiếc giường có chân đệm ấm áp. Chiếc tủ áo kê trước mặt, trên đặt một mảnh gương lớn hình quả trám, mica mới, phản chiếu nét mặt bơ phờ, ngơ ngác của chàng.

Văn vùng dậy, tung chăn, nhìn ra cửa sổ. Một con khiêu đang vỗ von hót trong chiếc lồng sơn son đỏ chói. Mấy lá bàng đỏ ủa, lá lá bay xuống mặt đất, nhắc lại cho Văn những ngày lạnh lẽo của mùa đông.

Văn cố nhớ xem lại sao Văn nằm trong gian phòng lộng lẫy này, Văn nà anh em vẫn tặng cho những chữ « vô gia cư » hay « cầu sương điểm cỏ » trong khi Văn lang thang, khắp đó đây, với bộ quần áo đã bạc màu và một linh hồn phiêu dăng.

Chàng đang bắt trí nhớ làm việc, vô tình bóp phải quả nạm vặn chuông, treo cạnh giường.

Bỗng cửa buồng mở, một luồng gió lạnh bay vào, theo sau một người đàn ông đứng tuổi :

— Thưa ngài, gọi con.

— Không... À, nhưng ông làm ơn cho tôi biết đây là ở đâu...

— Bẩm, nhà ông chủ con. Ông nghị Tài. Ông con truyền ngài là bạn học cũ của ông con, và bảo chúng con phải hầu hạ cẩn-thận. Ngài cần thứ gì, xin ngài cứ bảo.

— Thôi được, có gì tôi sẽ gọi.

Cửa buồng khép lại. Văn ngồi hẳn dậy, vươn vai, đứng lên mở rộng cửa sổ. Một làn không khí trong, mát, tràn ngập vào trong phòng. Văn thấy dễ chịu, khoan khoái.

Chàng mỉm cười khi nghĩ đến câu hỏi kỳ khôi của chàng lúc nãy. Chàng tự thẹn sao tri nhớ chàng kèm đến nỗi ngủ ở nhà bạn mà quên băng đi mất.

Nhất là đã hơn mười năm nay, chàng mới gặp bạn, sau một sự tình cờ mà chàng không bao giờ nghĩ đến.

Cũng như mọi năm, gần đến

Noel, Văn cảm thấy một sức mạnh huyền bí lôi kéo chàng về Hanoi.

Rồi Văn về, về cũng như mọi năm với bộ quần áo đã bạc màu và một linh hồn phiêu dăng. Văn về để sống lại những ngày vui trong trời, ngày thơ. Noel gợi cho Văn biết bao sự giàu có, nồng nàn tha thiết, nhắc lại cho Văn hình ảnh những thiếu nữ giàu kiêu, diễm lệ, mặc đủ các màu áo rực rỡ, vui tươi, thướt tha như một bầy tiên

giàu như thế là làm mất sự trong sạch của tình yêu, là hiểu lầm chữ yêu. Chàng rất sợ gia đình, vì chàng cho, nếu lập gia đình thì cái tình yêu kia sẽ chuyển nhất, và chàng sẽ mất cả quyền yêu biết bao cô thiếu-nữ xinh đẹp, đáng yêu, theo nghĩa riêng của chàng.

Không những thế, chàng cho đời chàng phải sống ở những nơi hồ hởi, phiêu lưu, ở những chỗ trông quí, hiếm trở, nên chàng muốn

sống. Là vì Văn có một khối óc hồn nhiên, dễ tha thứ, dễ cảm động. Chàng thấy những người quanh mình sung sướng thì chàng cũng sung sướng, mà không cần biết tại sao họ sung sướng lại lan đến mình được.

Rồi, hai tay rút túi quần, Văn rền mạnh gót giày trên vỉa hè.

Chợt một tiếng hăm ó-lô rít lên, Văn giật mình quay lại. Một chiếc xe hòm lớn, từ từ tiến đến, rồi dừng lại hẳn.

— Có phải anh Văn đấy không? Về bao giờ đây. Lên đây với tôi.

Ngạc nhiên, Văn lại gần, nhìn vào trong xe.

Cửa xe mở hẳn. Một thiếu niên mặc lễ phục, bước xuống :

— Trời ơi! Anh Văn chẳng quên nhỉ? Tại đây mà. Lên xe về ăn Réveillon với tôi đi. Hôm nay tôi uống một mẻ rượu say, rồi ôn lại truyện cũ cho vui.

Trông thấy bộ quần áo đen bóng loáng của bạn và nhất là chiếc xe hòm lộng lẫy, Văn đã có ý dụt dề, khó chịu. Nhưng những lời nói đậm đà, thân mật, đầy vẻ âu yếm của bạn làm cho chàng xiêu lòng, hể nghi ngại.

Chàng chặc lưỡi một cái, cùng bạn bước lên xe.

nữ rơi xuống trần gian, một đêm đông lạnh lẽo.

Không khác gì những bạn trẻ khác, đứng trước sắc đẹp, Văn cảm thấy tâm hồn rạo rực. Văn yêu. Nhưng Văn khác người ở chỗ có một quan niệm riêng về sự yêu. Văn yêu để mà yêu, yêu như nhà họa sĩ đứng trước một cảnh đẹp thiên nhiên. Chàng chưa hề nghĩ đến một đời tình ái. Chàng cho

luôn luôn được tự chủ thân mình, không phiền lụy ai và không để ai ràng buộc mình được.

Cũng như mọi đêm Noel, công việc trước nhất của Văn là đến dự lễ nhà thờ, lúc mười hai giờ khuya. Ở nhà thờ ra, Văn lang thang, thất thểu, lên hội chợ.

Thấy thiên hạ rộn rịp, vui chơi, ăn uống, Văn cũng thấy mình sung

Trong một phòng khách lộng lẫy, đèn điện sáng lóa, một thiếu phụ đang ngồi sửa lại mấy bông cúc trên chiếc lọ thủy tinh. Màu áo nhưng tìm thăm của nàng ăn nhịp với làn tóc đen nhánh vẫn theo kiểu Huế làm tôn thêm nước da trắng mịn, hồng hào. Nàng lẳng sàng, nhẹ nhàng, đón đèn đi từ chỗ này sang chỗ khác, soay lại chiếc ghế, đặt lại chiếc đệm, ngắm nghía hết mọi vật quanh mình, chốc chốc lại đề hẽ trên môi một nụ cười mãn nguyện, sung sướng, như một đứa trẻ con sắp được người khen.

Bỗng có tiếng giày đi ồn ào ở thang gác.

Cửa mở, Tài và Văn khoác tay nhau bước vào.

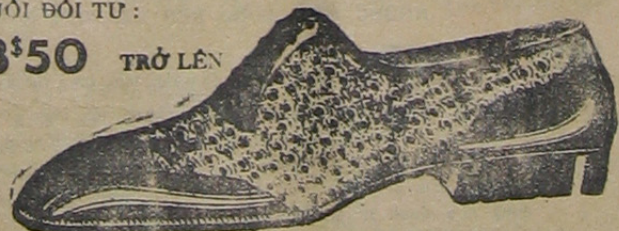
— Này mình, đây là anh Văn, bạn thân của tôi từ ngày đề chòm. Tôi vừa bắt được anh ở hội chợ, liền mời về đây dự tiệc Réveillon với chúng mình đêm nay.

Văn, lịch sự, cúi đầu chào.

Chàng chợt nhìn đến đôi giày đầy cát, bụi của chàng đang dẫm trên chiếc thảm thêu và những đ-

GIÁ MỖI ĐÔI TỰ :

3\$50 TRỞ LÊN

Giày kiểu mới mùa bức 1936 bằng vải thông hơi đi rất mát chân, đẹp và bền hơn các thứ vải thường — Có trước nhất ở Đông-dương tại hiệu

VAN - TOÀN

95 - PHỐ HÀNG ĐÀO - HANOI

Có nhiều kiểu khác nhau rất đẹp và lạ mắt chưa đâu có. Có catalogues gửi đi các tỉnh

bài tri trong phòng cái nào cũng sang trọng, quý giá, nhất là chiếc đèn nhưng nằm gọn trong chiếc ghế sa lông kiểu mới nó càng tương phản với bộ áo đã bạc màu mà chàng đương mặc.

Chàng bắt đầu thấy lúng túng, ngượng ngịu.

Chàng còn đang suy nghĩ, thì cửa lại mở, một bọn vừa đàn ông vừa đàn bà hơn mười người cùng bước vào, tiếng cười nói ầm ĩ.

Vợ chồng Tài giới thiệu với chàng ông huyện này, bà kỹ sư kia, ông phủ, ông tham, ông đốc, nhiều danh từ quá làm cho óc chàng rối loạn mất một lúc.

Tiệc bắt đầu. Săm banh nổ liên thanh, tiếng chạm cốc sen lẫn với tiếng đàn du dương, thành một thứ âm nhạc ồn ào, linh động.

Trong khi những cặp khách ôm nhau khiêu vũ, Văn cảm thấy mình lẻ loi, trơ trẽn và tưởng tượng như từng ấy cặp mắt đều chiếu vào mình, như để tìm xem một thứ quái vật lạc loài đến một động phủ thâm nghiêm.

Tài thấy Văn ngồi thần thờ, ái ngại, đến cạnh nói truyện luôn và giục chàng đừng dấy khiêu vũ với vợ mình và những bạn gái khác.

Khốn nỗi Văn không biết khiêu vũ, và chàng cũng không ưa khiêu vũ, nên chàng càng thấy khó chịu. Chàng bắt đầu hỏi tại sao chàng đã nhẹ dạ theo bạn đến một chỗ không phải để cho chàng và hợp với tình tình chàng.

Nề bạn, chàng chỉ còn cách ngồi uống hết cốc rượu này đến cốc rượu khác, uống lấy say để đuổi hết những ý nghĩ buồn bã, chán nản nó luân quanh trong óc chàng.

Chàng cố tìm những câu truyện ý vị, kể cho một bà huyện trẻ tuổi ngồi cạnh chàng nghe. Chàng khen phong cảnh Huế đẹp một cách mơ màng, huyền diệu. Bà huyện bĩu môi, ra dáng khinh bỉ:

— Vâng, đẹp thì đẹp thực, nhưng làm quan ngoài Bắc ta còn sung sướng hơn!

Văn cut hững.

Quay sang bên hữu, một ông kỹ sư ăn mặc rất sang trọng, nhìn chàng giới thiệu:

— Ông nếm cái bánh ngọt này xem! Trừ phi hiệu tây không làm nổi, ăn vào thấy khoan khoái cả người.

Nhưng sấm banh vẫn nổ, chủ khách vẫn nô đùa, ăn uống, vui vẻ, tung bừng.

Rồi Văn thấy làn sóng vui lối cuốn chàng đi. Chàng lại tươi cười, can hết cốc này đến cốc khác, tuy chàng vẫn yên trí rằng cái thế giới

Chàng chưa kịp trả lời thì một ông phủ chạy lại vỗ vai ông kỹ sư:

— Nay bác, bác đã xem cái Lincoln mới sang chưa? Tôi chỉ ước ao có sáu nghìn bạc đổi lấy chiếc xe ấy mà chơi thì sung sướng quá!

Nghe câu truyện, Văn cảm thấy mình đứng trước ông quan kia, mà tựa hồ như xa nhau hàng mấy trăm dặm. Văn nghĩ thầm: nếu chàng có sáu nghìn bạc, chàng sẽ làm nhiều công việc khác, chứ không mua chiếc Lincoln kia nó chỉ làm cho một, hai người sung sướng.

Chàng đang sống đó không phải là cái thế giới lý tưởng của chàng...

Đồng hồ nhà thờ thung thung buồn chán tiếng. Văn như người mê sức lĩnh, vội với quần áo mặc.

Trông thấy đôi giày của chàng còn dính nguyên cái bụi, và những vết hằn trên ván gác lau bóng, chàng nghĩ đến cuộc đời lang thang, nay đây mai đó của chàng.

Rồi sự liên tưởng đưa chàng đến những nơi đồng rộng núi cao,

những nơi chàng đã đặt chân tới trong cuộc đời phiêu lưu. Chàng so sánh một bữa cơm dưa ăn dưới bóng cây với bữa liệc sang trọng chàng vừa dự tới qua. Cốc rượu sấm banh bỗng biến ra những bát chè tươi, khối bay nghi ngút, hương thơm ngát ngào, và những người dự liệc là những người nhà quê chất phác, ăn nói thực thà, lúc nào cũng tỏ ra sung sướng, mãn nguyện, với một cuộc đời ngay thẳng, chứa chan hy vọng.

Chàng thấy chàng sống lại những ngày vui trong trẻo, ngây thơ, gần những người có một tâm linh hồn đơn giản như chàng.

Chàng cảm thấy cái xã hội quý phái sang trọng kia nó xa cách chàng như một vực một trời, và những thứ đồ vật quý giá bấy chung quanh chàng như đều ngu một ý mỉa mai, chua chát.

Chàng tìm mảnh giấy, rút bút chì ra viết:

« Anh Tài,

Đáng lẽ tôi phải đợi anh chị dậy để từ tạ trước khi ra đi. Nhưng tôi có chút việc cần phải về quê ngay, vậy xin chào anh chị, và cảm ơn anh chị đã có bụng yêu cho dự tiệc hôm qua.

Văn »

Viết xong, Văn bấm chuông gọi người nhà giao cho bức thư.

Một lúc sau, Văn lại thất thểu ngoài đường, với bộ quần áo đã bạc màu và một linh hồn phiêu lãng.

Sung sướng, chàng trở lại cái thế giới cũ của chàng, cái thế giới hoạt động, trẻ trung, giản dị, tự do, đầy ánh sáng, như một ngày mùa đông dưới tia nắng ấm áp của mặt trời.

Phạm-văn-Bính

CẦU Ô

TÌM VIỆC LÀM

Một sinh viên tú tài, vì có nhiều thời giờ, muốn tìm một chỗ dạy học tối mỗi tuần vào những hôm thứ tư, thứ năm và chủ nhật.

Hỏi tòa báo.

21 tuổi — Có bằng tú tài tây (bản triết học) muốn tìm một chỗ dạy học trong các tư gia.

Hỏi tòa báo.

Cần người làm

Cần nhiều người làm (đàn ông hay đàn bà) làm đại lý cho một hãng buôn lớn của người Pháp trong toàn hạt Hanoi và Ha Đông.

Tiền lương rất hậu. Hỏi M. Nguyễn-hữu-An 14 impasse Vieux marché.

Học năm thứ ba ban Cao đẳng Tiểu học, có chứng chỉ rất tốt, muốn tìm chỗ dạy tối để lấy tiền học phí. Hỏi M. Nguyễn-văn-Mai 43 Bourrin Hanoi

PHỤ - NỮ với CHỢ - PHIÊN

Chỉ có Áo và Giày Quạt Chứa mới có nhiều mẫu tươi rực rỡ và những đường cong mềm mại

Chuyên đóng giày, làm ví đầm và may Y - Phục Phụ Nữ 59, Hàng Ngang 59 Hanoi

KHÔNG MUA, CŨNG NÊN LẠI XEM MỸ-VIỆN

NGƯỜI ĐẸP

Cần sửa ngay: da trắng, mịn, tươi, tóc dài, nhuộm tóc đen, hung và bạch kim, tóc rụng, tóc mọc, rụng lông, gàu, lỗ oằn lông mày, mũi và mặt, nốt ruồi, hột cơm, giảm má, tàn nhang, tròng cá, sẹo, vết, sần, gầy, béo, môi son, răng trắng, thuốc móng tay, chân, phấn, kem, brillantine, chỉ tóc, nước hoa, thuốc bôi nữ vũ, răng đen đánh trắng vẫn vẫn... toàn hàng đặc biệt.

Xa gửi tình hĩa giao ngân rất tiền. Hỏi gì kèm tem trả lời

Thuốc trẻ lại 3\$00 một hộp

Biểu hiệu CON HEN (Oyster)

Leçons gratuites de massage, maquillage, etc...

Manières de beauté anglaises

Bán và chữa hời tại AMI 26 phố hàng Than Hanoi

HAIPHONG chưa có Đại-lý

GIA ĐÌNH

(Tiếp theo trang 648)

nói làm thế cho được giản tiện, nhưng kỹ thực chàng chỉ cốt được ở một mình không phải chung sống với vợ con.

An khóa cửa lại, để nguyên quần áo nằm ngả lưng xuống nệm, khoan khoái mỉm cười. Sau hơn hai năm, chàng đã đổi khác hẳn, đôi mắt từ hình dáng cho chí tâm hồn. Da dẻ chàng tuy không hồng hào, tươi thắm như ngày còn ở nhà quê, nhưng một vài nét rắn ở cặp má hơi rậm làm cho chàng thêm vẻ dài các của một bức công tử phong lưu. Đôi mắt kém sáng, nhưng cũng kém ngầy thơ, cái miệng cười kèm thành thực nhưng tỏ ra con người từng trải.

Vì thực ra, trong hơn hai năm nay, An rất từng trải cuộc đời, một cuộc đời huyền ảo, liêu lĩnh.

Trước giấc ngủ, cái quang đời ấy lại tự nhiên lần lần hiện ra trong tâm trí An, hiện ra từng hồi, từng đoạn.

Trước hết, An thấy rõ dần mãi ra cái hình ảnh của Nga, vợ chàng. Sau khi Minh và Bảo đi rồi, quả nhiên như An đã phỏng đoán, Nga càng trở nên lả lơi quá quắt, bình như trong mấy ngày liền nàng cố nhịn, cố tử tế, hòa nhã, âu yếm, nên nay nàng phải cư xử tàn tệ, hỗn xược để bù lại đến nỗi An vì nhu nhược quá không chịu nổi, không can ngăn nổi đã toan liều tự tử cho rảnh mắt, cho thoát cái đời sống trong ngục thất.

Chàng còn nhớ hôm ấy thuê thuyền đi bán ở ven bờ, lòng chán nản, trí mõi mệt, mấy lần chàng suýt nhảy phăng xuống nước, nhưng mỗi lần nhớ tới người chèo thuyền chàng lại phì cười. Rồi lần thân chàng hỏi thuyền người ấy cho tâm trí được khuây khỏa và khỏi phải luôn luôn nghĩ đến những ý tưởng hắc ám. Chàng cố ngờ đầu chính người chèo thuyền kia đã dạy chàng một bài học về đời, và đã định đoạt cuộc tương lai của chàng.

An mỉm cười nằm ôn thâm câu truyện giữa chàng và người lái đò. Chàng hỏi:

— Anh có vợ chưa?

Người kia đáp:

— Thưa thầy đã.

— Anh có khổ không?

— Thưa thầy, khổ thì vẫn khổ, nghèo túng thì ai mà không khổ? An cười:

— Không, tôi hỏi anh có bị chi ấy làm khổ sở không?

— Thầy bảo gì tôi không hiểu.

— Tôi bảo vợ anh có làm rầy làm khổ anh không?

An chớ thuyền phả lên cười:

— Thầy tính, làm thằng đàn ông thì phải dạy vợ chứ. Nó làm rầy thì cho nó một trận là đầu vào đấy ngay.

An ngẫm nghĩa anh nhà quê, lòng khen thầm, và ngẫm nghĩ: « Chẳng lẽ mình là người có học thức lại đi làm theo cái lối vũ phu! » Nhưng chàng thấy anh kia nói truyện hay hay, nên vui vẻ hỏi:

— Ngoài cái lối dạy vợ bằng roi vọt, anh còn lối gì nữa không?

An chớ thuyền ngơ ngác:

— Thưa thầy, thầy bảo gì tôi không hiểu.

— Chẳng hạn anh bị vợ làm

— Không phải thế đâu, chỉ vì h can được măn nguyện rồi, nên cả cón cần phải cần rút chông tra đấy thôi.

Đi từ bãi biển về nhà. An loay loay tư nhủ thầm: « Ừ, việc gì rá chết! Vả chết xuống âm phủ kết đầu lại không lấy vợ, và bà ỷ biết đầu lại không làm mình khổ sở »

Chàng thích chí phả lên cười nghĩ tiếp:

« Thì mình cứ coi như chết rồi, vì làm một việc mình không thích cũng như mình chết rồi. Như thế cũng khỏi mang tiếng tự tử... Ừ, mình mà tự tử thì thế nào các báo họ cũng đăng âm ỷ lên... Ờ chệ quá! »

Thế là An quả quyết sống, sống theo quan niệm của vợ. Chàng chua chát lắm bầm: « Thế cũng là một cách tự tử! Thôi, cốt gia đình được êm ấm... Sao mình lại không hy sinh được cho gia đình? » Kỳ thực đó không phải là lòng hy sinh, mà chỉ là tính nhu nhược.

Vừa về đến nhà, An vui tươi báo vợ:

— Mẹ ả, mẹ nghĩ thế mà phải. Nga vẫn còn giận chông nên

rầy, mà anh không muốn đánh đập, thì anh làm thế nào?

Người kia suy nghĩ một lát, rồi đáp:

— Thưa thầy, đàn bà họ chỉ muốn lên bà. Ở bên cạnh nhà tôi có ông cán Cấn. Trước kia còn làm anh xã thì chẳng ngày nào là hai vợ chồng chẳng cãi nhau, mà cãi nhau thì bao giờ vợ cũng lảng lơan chữ bởi nhà chồng. Thế mà từ ngày lên chức ông cán, thì bà vợ đôi hẳn tính nết, không những không lảng lơan nữa, mà lại còn kính trọng, sợ hãi chồng. Anh ta cười nói tiếp:

— Chẳng nhẽ đã lên bà cán mà lại còn chữ chồng!

An buồn rầu đáp:

lặng thinh không đáp. An lại nói luôn:

— Thế nào tôi cũng phải làm theo ý mẹ, nghĩa là phải đi học nữa.

Nga ngừng đầu kinh ngạc nhìn An.

— Vì làm ruộng buồn lắm. Vả mẹ chịu khó ở nhà trông coi vườn ruộng, để tôi đi Hà-nội học nhé?

Nga còn ngờ vực, vò gắt để dò ý chồng:

— Tôi không đùa.

— Ô hay! tôi có đùa đâu, tôi nói thật đấy mà.

(Còn nữa)

Khái-Hưng

Vòng quanh thế giới

(Tiếp trang 638)

Một vài lối đi quanh thế giới rất kỳ khôi

Ngoài những kỷ lục vĩ đại đã kể trên đây, còn có nhiều người hoặc vì hiếu kỳ, hoặc lần thân cũng tổ chức các cuộc đi vòng quả đất. Người ta đã thấy một phi công bị cụt cả hai chân mà còn trống gậy đi bộ quanh hoàn cầu. Có kẻ còn đi giặt ủi: hoặc ngồi lên trên một cái bánh xe không lỗ, hoặc đẩy cả cái nhà làm trên bốn bánh nữa.

Tháng ba năm 1925, bốn người lính thủy Đức dùng xuống. Năm 1928, người Đức Johanficher dùng thuyền buồm nhỏ đi mất ba năm mới xong.

Dưới đây là tin ở tỉnh Camden (Hoa-kỳ) truyền ra hôm 16 Aout 1932:

« Cách đây bốn năm, một bọn 632 người họp nhau tổ chức một cuộc dùng bánh xe để vào chân đi vòng quanh thế giới.

Người ta khoán cho bọn ấy 8 năm thì xong. Nhưng mỗi đêm chỉ được ngủ ngồi trên một cái ghế trong 6 giờ; ban ngày phải dùng bánh xe tự đẩy mình đi trong luôn 16 giờ, và phải tắm ngoài trời. Lại cấm không được ăn thịt, cá, sữa và hút thuốc lá. Vì thế, nên chỉ có ba người sau bốn năm là về đến đích thôi.

Còn bọn kia thì 73 người chết giặc đường, trong số đó 15 người bị bệnh ở xứ nóng, 32 người vì nạn xe hơi, 18 người vì mệt mỏi, 5 người bị thú dữ ăn thịt và 3 người bị chết đuối. Ngoài ra, còn 555 người bỏ dở cuộc.

Có lẽ một ngày kia, muốn tỏ rằng quả đất quá nhỏ bé, người ta sẽ tìm hết cách kỳ khôi để đi vòng quanh thế giới, như bám vào cái lái tàu bay, hay chỉ để chân xuống đất sau 5 lần vòng quanh quả địa cầu.

(Thuật theo Miroir du Monde)
T. A.

TẠI 30 ĐƯỜNG THÀNH HANOI
N° 30 Rue de la Citadelle
Téléphone 326
Phòng khám bệnh

Bác-sĩ: CAO-XUAN-CẨM

tốt nghiệp tại:

Đại học đường Paris

NGUYỄN TRUNG KỲ

BỆNH VIỆN QUÂN ĐỐC

Hoa liễu bệnh | Sáng từ 9h đến
Nội thương | 12h Chiều từ 3h
chứng | đến 6h

Cần kíp mọi về nhà
lúc nào cũng được

Hội Vạn-quốc Tiết-kiệm

HỘI TƯ BÀN CHIỀU THEO NGHỊ ĐỊNH NGÀY 12 THÁNG TƯ NĂM 1914

Vốn của hội đã đóng tất cả là : 1 triệu hượng bạc và 8 triệu quan tiền Pháp.

HỘI QUẢN
7, Avenue Edouard VII Shanghai

QUẢN-LÝ CỘI ĐÔNG-PHÁP
26, Chaigneau Saigon

Số tiền dự trữ tới ngày 31 Décembre 1935
về bên cội Đông-Pháp mà thời : 2.022.045p.37

Tiền cho vay trong cội Đông-Pháp
để đảm bảo số tiền đóng vào hội kể trên : 2.124.258p.73

XUẤT SỐ HOÀN VỐN CHO PHIẾU TIẾT-KIỆM MỖ NGÀY 28 Décembre 1935

CHI NGÀNH
26, đường Chaigneau Saigon

CHI NGÀNH
8 ter đường Tràng-Thị Hanoi

CHỦ TỌA : Ông SOULET Quản-ly Pháp Hoa Ngân Hàng

DỰ KIẾN : Bà NGUYEN-THI-BAY và ông NGUYEN-KHAC-MINH

SỐ PHIẾU	NGƯỜI CHỦ PHIẾU	VỐN PHIẾU
PHIẾU MỚI CÁCH THỨC « P »		
858	Ông Nguyễn-ngọc-Tu ở 78 phố hàng Bồ Hanoi	400\$00
906	Cách thức số 2 — Bộ số 808	
11767	Ông Tôn-thất-Dung Trang-sur ở số Canh-nông Faifo	1000 00
7550	Ông Trần-huy-Châu 15 phố Paul Bert Thái-bình	1000 00
	Bà Nguyễn-thị-Lộc ở nhà ông Giáp Institut Pasteur Hanoi	250 00
2712	Cách thức số 3 — Bộ số 1627	
	Ông Chaillard bên Belgique Saigon	1000p00
Xổ số trả tiền lời — Số tiền lời được là : 245p31		
2823	Ông Lam-hạng-Dực 40 quai Cambodge ở Cholon	30p66
2838	Bà Nguyễn-thị-Núi ở nhà ông Oanh, Hồ ngũ Phattho	30 66
2847	Ông Trần-văn-Đại phó quản ngục khố xanh Hatinh	30 66
2850	Ông Nguyễn-văn-Toi tổng-sư ở kho bạc Cao bang	30 66
2752	Bà Phạm-quang-Quyên ở nhà ông Quyên tổng sư	30 66
	nơi Tòa-sư Huế	30 66
2857	Ông Lê-cai-Tiên tổng sư ở sở lục-lô Tourane	30 66
2862	Ông Nguyễn-văn-Tâm giáo học Mỹ-loi Cai-be Mytho	30 66
2867	Ông Nguyễn-văn-Tài 7 phố Lê-lợi Hanoi	30 66
20464a	Cách thức số 5 — Xổ số hoàn vốn gấp bội	
	Phiếu 200\$00 đã hủy bỏ	
5270b	Xổ số hoàn nguyên vốn — Bộ số 2688	
	Ông Phạm-văn-Tri Transports Maritimes et Flaviaux	500p00
2936b	Ông Nguyễn-văn-Phương Cựu-hương-Chu Tân-an	200p00
	xã Thu-dau-mot	
	Những phiếu số 28495a, 15821b, 20056a, 22756a,	
	4651b đóng tiền trễ quá một tháng, không được	
	hưởng cuộc xổ số trên đây.	
Xổ số miễn góp — Bộ số 2308		
26025a	Ông La-tương-Dan surveillant Immigra-	Gia chuộc
	tion Xom-Chieu Saigon	lai
13977a	Ông Du-đức-Ta 66 phố Bạch-mai Hanoi	267\$00
14076b	Ông Nguyễn-v-Mạc 49 phố Gare Phuthe	111 40
24605a	Ông Nguyễn-toan-Thân 55 đường Cha-	102 00
	vassienx Haiphong	107 60
	Những phiếu số 2566, 9986b, 14127b và	
	26790a chậm đóng tiền quá một tháng,	
	không được dự cuộc xổ số trên đây.	

Số tiền hoàn vốn gấp bội cho phiếu số 5 về tháng Janvier
định là : 5.000p00

Kỳ xổ số về tháng Janvier 1937
mở ở Saigon vào ngày thứ năm 28 Janvier 1937

PHIẾU MỚI — CÁCH THỨC « P »

Phiếu Tiết-Kiệm cách thức P của Hội
VẠN QUỐC TIẾT KIỆM.

Có thể gây một số vốn là :

0.000p.	mỗi tháng chỉ phải đóng có 25p00
8.000	— — — — — 20. 00
5.000	— — — — — 12. 50
4.000	— — — — — 10. 00
2.000	— — — — — 5. 00
1.000	— — — — — 2. 50
500	— — — — — 1. 25
400	— — — — — 1. 00

XIN LƯU Ý :

Hội VẠN QUỐC TIẾT KIỆM cần
dùng người có đủ tư cách để làm
đại-lý và kinh-kỹ viên

Kể ngày từ tháng đầu mới mua, phiếu
mua sẽ được dự cuộc xổ số hoàn vốn
trước kỳ hạn đã định. Phiếu trúng ra, thì
được hoàn lại ngay số tiền bằng vốn
phiếu, chẳng kể số tiền người chủ phiếu
đã góp được ngân nào. Một khi tính tiền
rồi, người chủ phiếu chẳng còn phải góp
chí nữa hết. Nếu chẳng có may trong các
cuộc xổ số hằng tháng thì vốn phiếu sẽ
hoàn lại sau 25 năm là công. Mua phiếu
của Hội VẠN QUỐC TIẾT KIỆM có thể :

- 1) Vay được sau khi đã góp được 2 năm
- 2) Có gia chuộc bảo kiết.

Chủ phiếu có thể xin ngừng góp.

Imprimerie Thuý-Ký — Hanoi

BUI-ĐỨC-DẬU

Một
thương-mại
đủ
tín - nhiệm
cho
mọi người
trông cậy

Représentant
de
Commerce

(Thương - mại Đại - lý viên)

30, quai Clémenceau
HANOI

Code national français

TEL. N° 717

100 PHẦN 100 KHỎI CẢ

Chè thuốc lậu số 58, 63

Hai thứ thuốc này, công hiệu như thần, ai bị phải đủ nặng, nhẹ, lâu, mới,
thể nào cũng khỏi hẳn, 100 người không sai một. Được công-hiệu như vậy,
là vì chúng tôi chế công-phu hơn các thứ thuốc khác

Cách chế : lấy những vị nam-độc nấu thành cao (Vẩy nguyên chất) ; những
vị sát trùng, tiêu độc, cho vào lò, nấu chỉ lấy hơi bốc lên, rồi mang ra giữa
cánh đồng chôn xuống đất từng 2, 3 tháng để lấy âm-khí (vì bệnh lậu ai cũng
nóng, nên phải lấy thổ-khí, để cho tính chất thuốc được mát, như thế uống
mới chóng khỏi được). Thuốc chế kỹ như vậy, nên không công phạt, không
hại sinh-dục, uống làm việc như thường, không vật mệt, đàn bà có mang
đúng được cả.

Bệnh lậu đương buổi. — buổi, tức, ra mủ, đau, sốt, tiểu-tiền lì, v. v.
đủ uống đến đau chẳng nữa, chỉ dùng một lọ số 58 giá 0.50, sẽ khỏi hẳn.
Triệt-nọc. — sau khi khỏi bệnh tình, còn lại nước tiểu có vẩn (filament) khi
trong khi vàng, thỉnh thoảng ra mủ, nổi ngứa ống tiểu, ăn độc, làm việc nặng
nhọc, bệnh như phục-phát. người thân kém, lại đau lưng, mỏi xương.
Bệnh Giang, còn lại : giết thịt, nổi những chấm đỏ như muỗi đốt, ngứa tức,
đau lưng, dùng một hộp số 68 (1.50) là hết nọc. Để in thêm lần thứ hai
cũng 30000 quyền sách nói riêng về cách « chữa bệnh phong tình »
và « bệnh của phụ-nữ ». Ai xem cũng có thể biết cách chữa lấy,
tránh được cái bại, uống phải thuốc của những ông lang nhảm nhí. Các tỉnh xin
lại những nhà đư-ly lấy. Nếu không có, gửi 0.03 timbre, sẽ có sách gửi đến tận nơi

Nhà thuốc BÌNH - HƯNG
67, Phố Cửa-Nam — HANOI

Đại-lý. — Haiphong : Mai-linh 60-62 Paul Doumer, Saigon : Trần-Nguyên.
Cai 81 b.Charnier, Camphamine : Phác-hung-Lang. — Sontay : Pha-Tuong
8 Phố, Cửa-Hà. Tỉnh nào cũng có.

Có cuộc thi hơn 50 giải thưởng đích đáng. Xin xem QUẢN HƯNG
KIỂM HỎI bán khắp các hàng sách lớn trong cội Đông-Pháp sẽ biết...

Le Gérant Nguyễn-Tường-Tam